

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه راهبردی محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی

۱۴۰۶-۱۴۰۲

مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه‌ای، در بهمن ۱۳۹۷ بیانیه «گام دوم انقلاب» را صادر کردند. چشم‌انداز این بیانیه «ظهور تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای طلوع خورشید ولایت عظمی (ارواحنا فداه)» است. نقشه راه تمدن اسلامی ۳ مرحله دارد: «آمادگی، بازآفرینی و گسترش بین‌المللی» در مرحله اول باید راه‌حل‌های جامع و دقیقی برای مسائل کشور با رویکرد بازآفرینی طراحی شود؛ مرحله دوم متمرکز بر حل مسائل کشور (با اجرای برنامه‌های عملیاتی طراحی شده در مرحله اول) بوده و علاوه بر پیشرفت شگرف، دانش و فناوری مدیریت کشور ارتقاء خواهد یافت. در مرحله سوم، تعالی سریع جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک الگوی بین‌المللی مطرح و مورد پذیرش برخی از جوامع قرار خواهد گرفت.

بخش صنعت، معدن و تجارت به عنوان یک بخش اساسی در این مراحل نقش ویژه داشته و می‌بایست تعهدات خود را ایفا نماید

«برنامه راهبردی محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی.» یک برنامه پیشنهادی برای این بخش مهم است.

فهرست مطالب:

	مقدمه
	کلیات برنامه
	وضعیت موجود
	مسائل
	مقاصد
	راهبردها
	سازوکارها
	نقشه راه
	الزامات
	ویژگی ها

مقدمه

رهبر معظم انقلاب در مقاطع مختلف و به طور خاص در دهم بهمن ۱۴۰۰ موضوع ضرورت تدوین نقشه راهبردی صنعتی با تأکید بر ارتقای رقابت پذیری و توان تولید داخل را مورد توجه قرار دادند. در آن فرمایشات صراحتاً مسئول مشخصی را برای این امر برگزیدند و انتظارات و چارچوب مورد نظر خود از نقشه راهبردی صنعت را نیز بر شمردند.

رئیس جمهور محترم نیز با ابلاغ رسمی به معاون اول رئیس جمهور بر این مأموریت تأکید نمودند. در همین راستا وزارت صنعت، معدن و تجارت به منظور لیبیک به دستور معظم له با بسیج امکانات موجود از قبیل کانالهای ارتباطی با اساتید دانشگاه، مدیران و صنعتگران مرتبط با هر رشته فعالیت و همچنین با اتکا به دانش و تخصص موجود در بدنه کارشناسی وزارت متبوع، تدوین برنامه راهبردی صنایع مختلف مربوط به کشور را در دستور کار قرار داد. این برنامه راهبردی در خصوص صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی تهیه گردیده است و حاصل خرد جمعی تولید کنندگان، صنعتگران، اساتید دانشگاه در حوزه ی مربوطه و تحلیل کارشناسی داده های مختلف موجود در سامانه های وزارت صنعت، معدن و تجارت، مرکز ملی آمار ایران و سامانه گمرک جمهوری اسلامی ایران که توسط بدنه کارشناسی دفتر تخصصی تهیه گردیده است. امید است با تدوین این برنامه اندکی از وظایف خطیر محوله را به انجام رسانیده باشیم.

۱) فصل اول کلیات برنامه

۱-۱- چشم انداز:

چشم انداز توسعه صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی در افق ۱۴۰۶ به شرح بند های ذیل ترسیم می گردد:

- ۱- صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی به عنوان صنعتی برون زا با کسب سهم حداقل 10 درصد در پایان برنامه و به میزان ۲۵ درصد رشد در صادرات (نسبت به وضعیت فعلی) و بازارهای صادراتی به ویژه کشورهای همسایه با بهره گیری از صنعتی ملی، بانسان‌های تجاری معتبر، رقابت پذیر، فناورانه، نوآورانه.
- ۲- امکان خرید کالاها برای کلیه اقشار به ویژه قشر کم برخوردار و ارائه خدمات پس از فروش در قالب ایفای مسئولیت های اجتماعی تولیدکنندگان و سیاستگذاران.
- ۳- تولید محصولات با کیفیت در سطح بین المللی با رویکرد صادرات محور، قابل رقابت با کالاهای مشابه خارجی و با تولید سازگار با محیط زیست با تاکید بر اشتغال مولد داخلی.
- ۴- تسهیل واردات مواد اولیه مورد نیاز با توجه به محدودیت‌های شدید اقلیمی و چوب و آب در داخل کشور.

۱-۲- اسناد بالا دستی و ظرفیت های قانونی

- ✓ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ✓ سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران
- ✓ برنامه های توسعه اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی کشور
- ✓ سیاست های ابلاغی، بیانات و تاکیدات مقام معظم رهبری مد ظله العالی
- ✓ سند تحول دولت مردمی ابلاغیه شماره ۱۵۸۴۸۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۸
- ✓ پیش درآمد سند نقشه راهبردی صنعتی و ارتقاء تولید داخل - مهر ۱۴۰۲
- ✓ نقشه راه تأمین مواد اولیه و توسعه صنایع چوب و کاغذ کشور در افق ۱۴۰۴

۱-۳- زمان بندی اجرا

قلمرو زمانی برنامه ۵ ساله و همزمان با اجرای برنامه هفتم توسعه (۱۴۰۶-۱۴۰۲) می باشد.

۱-۴- تعریف صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی و ذکر اقلام کالاهای مشمول برنامه:

چوب یکی از محصولات طبیعت است که از دیرباز در زندگی بشر نقش داشته و اهمیت آن به مرور زمان بیشتر شده است. صرف نظر از قدمت چوب و ردپای آن در تکوین تمدن‌های مختلف، در حال حاضر نقش آن در صنعت و تجارت غیرقابل انکار است. بنابراین درصدی از ظرفیت حمل و نقل جاده‌ای، راه‌آهن و دریایی به حمل‌ونقل فرآورده‌های چوبی اختصاص یافته است. به‌طوریکه بنادر و فاصله آن‌ها به مراکز مصرف و کارخانجات تبدیل چوب، در حمل‌ونقل آن نقش اساسی دارند. بورس‌ها نیز به نحوی در ارتباط با چوب و کاغذ و سهام مربوط به کارخانجات آن در تلاشند. در کشور ما نیز صنایع چوب و کاغذ از جمله صنایعی هستند که از گستردگی زیادی بصورت صنف و صنعت در سطح کشور برخوردارند و دارای امکانات بالفعل و بالقوه فراوانی می‌باشند، گستردگی آن از منابع طبیعی و جنگلداری شروع شده و به کارخانجات بزرگی مانند تخته چوب تخته‌فیبر تخته‌لایه و روکش، مبلمان و بعد کاغذ ختم می‌شود، این طیف وسیع به همراه نیاز روزافزون به محصولات آن‌ها نشانگر اهمیت بالای این صنعت است.

درواقع بخش صنعت چوب مشاغل مستقیم و غیرمستقیم ایجاد می‌کند و با ایجاد ارزش افزوده نیاز داخل را برطرف و می‌تواند تراز تجاری را مثبت کند. صنعت چوب باعث ارزش افزوده منابع غیرچوبی مانند پلاستیک، شیشه و مواد ساختمانی نیز می‌شود و یک منبع درآمدزایی ریالی و ارزی برای کشور حتی بدون اتکاء به منابع جنگلی داخلی می‌باشد. اقتصاد چوب تنها به داشتن منابع غنی جنگلی مرتبط نمی‌باشد. بررسی گزارشات نشان می‌دهد برخی کشورهای فاقد منابع چوبی نیز توانستند از طریق واردات و فرآوری چوب، در بازار جهانی این صنعت دخیل باشند. هرچند ایران فاقد منابع غنی جنگلی است، اما به دلیل موقعیت جغرافیایی مناسب و دسترسی به منابع جنگلی کشورهای همسایه، می‌تواند در بازار این صنعت نقش تعیین‌کننده‌ای داشته باشد. در گزارش حاضر صنعت چوب به دو دسته‌ی کلی تقسیم می‌شوند:

۱. اوراق فشرده چوبی

۲. صنعت مبلمان

• **تعریف محصولات اوراق فشرده چوبی:** اوراق فشرده چوبی صفحه‌ای است که از اتصال ذرات چوب یا سایر مواد لیگنوسلولزی به نام فلیک (flake) یا پوشال با مواد چسباننده یا چسب در شرایط کنترل شده پرس به لحاظ فشار و دمای معین ساخته می‌شود.

• **انواع محصولات اوراق فشرده چوبی شامل تخته خرده چوب (تخته همسان-تخته لایه)، تخته فیبر (MDF، HDF، LDF)، تخته لایه، روکش اوراق فشرده چوبی (روکش‌های طبیعی (چوبی)، روکش‌های مصنوعی)، تخته تراشه جهت دار (OSB¹) و...**

• **تعریف مبلمان و انواع آن:** کلمه مبلمان از لغت فرانسوی Ameublement گرفته شده است که در فارسی حرف A از اول آن حذف شده و معنای آن گسترده‌تر از آن چیزی است که به نظر می‌رسد. استفاده از لفظ مبلمان صرفاً در مورد مبلمان صندلی، میز و یا وسایلی که مرتبط با نشستن در یک فضا می‌باشد استفاده نمی‌شود بلکه شامل تمامی وسایل و تجهیزاتی می‌شود که به نحوی از آن‌ها برای تجهیز فضای مورد نظر استفاده می‌شود. این وسایل ممکن است کاربردی یا تزئینی باشند. مبلمان چوبی به انواع مبلمان با مصارف گوناگون که ماده اولیه اصلی تولید آن از چوب یا فرآورده‌های چوبی مانند اوراق فشرده چوبی باشد؛ اطلاق می‌شود.

بطور کلی صنعت مورد نظر شامل کلیه اوراق فشرده چوبی خام و روکش شده اعم از نئوپان خام و روکش شده و انواع ام دی اف خام و روکش شده، انواع فرآورده‌های صنایع چوبی شامل درب چوبی، پارکت چوبی، کمد، کتابخانه و غیره و مصنوعات چوبی و مبلمان چوبی می‌باشد.

¹ Oriented Strand Board

۲- بیان وضعیت موجود

۲-۱- بررسی وضع موجود و جایگاه صنایع چوب و مقطوعات چوبی در سطح بین المللی:

ارزش بازار جهانی ام‌دی‌اف در سال ۲۰۲۰ برابر با ۱۰۵ میلیارد دلار بوده است. با توجه به برآورد تقاضای مصرف‌کنندگان ام‌دی‌اف پیش‌بینی می‌شود با رشد سالانه بالای ۴ درصد تا سال ۲۰۲۶ ارزش بازار جهانی ام‌دی‌اف به ۱۳۵ میلیارد دلار برسد که در بین مناطق، بخش جنوبی آسیا بیشترین رشد را خواهد داشت.

رشد صنعت در مناطق شمالی آسیا و بخش آمریکای جنوبی در سطح متوسط خواهد بود و مناطق آمریکای شمالی و آفریقا نیز کمترین رشد را خواهند داشت.

مصرف سرانه ام‌دی‌اف در جهان به طور میانگین ۱۳ مترمکعب برای هر ۱۰۰۰ نفر است. در میان کشورهای پیشرو در مصرف ام‌دی‌اف، لهستان با داشتن ۸۸ متر مکعب برای هر ۱۰۰۰ نفر که در سال ۲۰۱۷ ثبت شده است میزان قابل توجهی بالاتر از میانگین سرانه مصرف جهانی است. وضعیت تولید محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی در سطح بین‌المللی در جدول شماره ۱ آورده شده است.

جدول شماره ۱: وضعیت تولید ام‌دی‌اف خام در کشورهای جهان طی سال‌های ۲۰۱۶ تا ۲۰۲۰- واحد میلیون متر مکعب^۲

ردیف	کشور	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰
۱	جهان	۱۶۳	۱۵۹	۱۵۹	۱۶۰	۱۵۹
۲	چین	۵۹	۵۶	۵۵	۵۵	۵۵
۳	ترکیه	۵	۴.۷	۴.۹	۴.۹	۴.۷
۴	برزیل	۴.۲	۴.۵	۴.۶	۴.۹	۴.۹
۵	آلمان	۴.۲	۴.۳	۴.۱	۴.۵	۴.۶
۶	تایلند	۳.۲	۳.۳	۳.۶	۳.۶	۳.۶
۷	لهستان	۳.۳	۳.۵	۳.۴	۳.۶	۳.۵
۸	روسیه	۲.۵	۲.۹	۳.۱	۳.۲	۳.۲
۹	آمریکا	۳	۲.۹	۳	۳.۱	۲.۶
۱۰	بلاروس	۱.۱۵	۱.۷	۱.۹	۲.۱	۱.۸
۱۱	کره جنوبی	۱.۸	۱.۸	۱.۷	۱.۵	۱.۵
۱۲	ایران	۰.۹	۱.۱	۱.۶	۲.۱	۲.۱

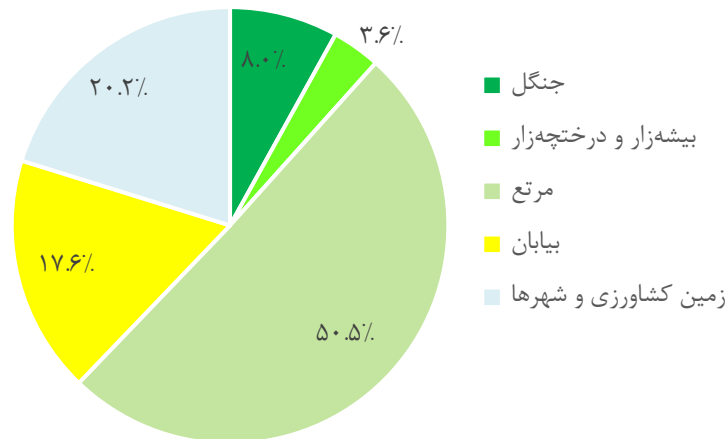
۲-۲- بررسی وضع موجود و جایگاه صنایع محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی در صنعت ایران:

صنایع چوب یکی از قدیمی ترین صنایع در جهان محسوب می شود که از نظر تنوع تولید و زنجیره های تولید صنایع پایین دست بسیار گسترده بوده و دارای ویژگی های خاصی می باشد مصرف چوب و کاغذ در هر کشور نشان دهنده وضعیت اقتصادی آن کشور بوده و یکی از شاخص های مهم رشد فرهنگی آن جامعه نیز محسوب می گردد.

گسترده گی آن از منابع طبیعی و جنگلداری زراعت چوب واردات مقاطعات چوبی شروع شده و به کارخانجات بزرگی نظیر تخته خرده چوب تخته فیبر تخته سه لایه و روکش امتداد داشته و در نهایت به صنایع چوب مبلمان و فرآورده های متعدد ختم میشود این طیف وسیع به همراه نیاز روز افزون به محصولات آنها نشانگر اهمیت بالای این صنعت است. بدیهی است افزایش روز افزون جمعیت کشور که با تغییر الگوی مصرف و توسعه شهرنشینی توأم میباشد نیاز به مصرف مبلمان و مصنوعات چوبی را در کشور افزایش خواهد داد.

۲-۳- منابع جنگلی ایران

براساس گزارش سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور^۳ و اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان‌ها، ایران با مساحت ۱۶۴،۸۱۹،۵۰۰ هکتار دارای ۱۳۱،۵۱۹،۵۰۰ هکتار منابع طبیعی و ۳۳/۳ میلیون هکتار زمین‌های کشاورزی و شهری و غیره است. منابع طبیعی شامل ۱۳،۲۵۰،۲۹۷ هکتار جنگل، ۵،۹۲۹،۲۰۳ هکتار بیشه‌زار و درختچه‌زار، ۸۳/۳ میلیون هکتار مرتع، ۲۹/۰۴ میلیون هکتار بیابان است. نسبت درصد منابع طبیعی و زمین‌های کشاورزی و شهرها در ارائه شده است.

نمودار ۱: درصد هر یک از منابع نسبت به مساحت کل کشور ایران^۴

جنگل‌ها از جمله مهم‌ترین ثروت‌های طبیعی در جهان هستند و هم اکنون با وسعتی به مراتب کمتر از چند دهه گذشته استقرار دارند. جنگل‌های ایران در شمال در حد متراکم و در دیگر نقاط به صورت پراکنده مشاهده می‌شوند که در این حال گرانبهاترین جنگل‌های ایران در گیلان، مازندران و استان گلستان یافت می‌شود. علاوه بر جنگل‌های شمال، در منطقه غرب و جنوب غرب و حتی شمال شرق ایران می‌توان شاهد وجود جنگل‌های تنک و پراکنده بود که البته با جنگل‌های کرانه‌های شمالی قابل مقایسه نیستند. در این میان جنگل‌های غرب و جنوب غرب ایران که درختان غالب آن‌ها بلوط است، پس از جنگل‌های شمال، حائز اهمیت هستند.

بر اساس آخرین آمار و اطلاعات اعلام شده از سوی سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، مساحت پوشش جنگلی کشور در حال حاضر حدود ۱۳،۲۵۵ میلیون هکتار اعلام شده است که این سطح حدود ۸٪ مساحت کشور را شامل می‌شود. جنگل‌های زاگرس با ۴،۶۸۰،۹۸۳ هکتار بیشترین سهم و جنگل‌های ارسباران با ۱۳۲،۳۹۸ هکتار منطقه جنگلی کمترین سهم را نسبت به کل جنگل‌های ایران دارند.

^۳ <https://frw.ir>

^۴ ماخذ: سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور-با توجه به مغایرت‌های اطلاعات ارائه شده، برخی از اعداد برآورد شده است.
^۵ بر اساس برآورد سازمان خواروبار کشاورزی (FAO) همچنین تعریف آن از جنگل، مساحت جنگل‌های ایران ۱۱.۷۵ میلیون هکتار اعلام شده است. لازم به ذکر اختلاف میان اطلاعات FAO و سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور به دلیل تعاریف متفاوت از جنگل می‌باشد. اطلاعات ارائه شده با تاج پوشش بیش از ۵٪ و دست کاشت می‌باشد.

۴-۲- (SWOT) تولیدات محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی در ایران

با نگاه به اسناد بالا دستی در تدوین برنامه راهبردی صنعت چوب و دکوراسیون داخلی و بررسی مزیت ها و محدودیت های این صنعت در دو محیط داخلی و محیط بیرونی صنعت، نتایج SWOT زیر را حاصل می نماید. مزیت ها شامل نقاط قوت و فرصت و محدودیت ها شامل نقاط ضعف و تهدیدهاست.

• نقاط قوت

- ۱- سهم تولیدات داخلی از کل بازار به لحاظ کمیت و کیفیت افزایشی است.
- ۲- وجود زیر ساخت مناسب فنی و مهندسی در کشور برای راه اندازی خطوط تولید جدید.
- ۳- تدوین استانداردهای ملی موجود در خصوص تولید محصولات استاندارد شده در کشور.
- ۴- وجود سازمان های قدرتمند دولتی (سازمان استاندارد و وزارت جهاد کشاورزی) به منظور تأیید کیفیت و سلامت محصولات داخلی کند.
- ۵- هزینه پایین راه اندازی خط تولید و اشتغال زایی بالا نسبت به سایر صنایع تولیدی.
- ۶- دسترسی سریعتر به مواد اولیه پتروشیمی برای تولید به نسبت سایر کشورها که واردکننده آن هستند.
- ۷- تنوع محصولات در سبد کالایی تولید.
- ۸- امکان استفاده از شبکه های توزیع کالا توسط واحدهای تولیدی.
- ۹- وجود نشان تجاری مناسب و شناخته شده در سطح منطقه.

• نقاط ضعف

- ۱- وجود کالاهای بی کیفیت تولید شده در داخل و یا وارداتی.
- ۲- عدم وجود مطالعات علمی و آماری دقیق قابل اتکاء از زنجیره تولید، توزیع و تجارت.
- ۳- ضعف در صادرات به بازارهای منطقه ای و جهانی.
- ۴- عدم نظارت و برنامه ریزی برای واحدهای تولیدی غیر رسمی و بدون مجوز (زیر پله ای).
- ۶- عدم وجود رشته های دانشگاهی تخصصی در خصوص محصولات تولیدی.
- ۷- نوسانات بازار ارز و تأثیر آن در قیمت در تأمین مواد اولیه و در نتیجه افزایش قیمت نهایی.
- ۸- کمبود نقدینگی جهت توسعه و بهبود محصولات (کمی و کیفی).
- ۹- بالا بودن هزینه های تحقیق و توسعه محصولات جدید.
- ۱۰- کمبود مواد اولیه (انواع چوب خام) با توجه شرایط آب و هوایی.

• فرصت ها

- ۱- ظرفیت بسیار بالای نیروی انسانی در کشور.
- ۲- ظرفیت مازاد تولید در اقلام صنایع چوب و محصولات دکوراسیون چوبی.
- ۳- بازار مصرف ۸۵ میلیون نفری داخل کشور.
- ۴- تکمیل فرآیند زنجیره تولید با هدف صادرات محصولات با ارزش افزوده بالا.
- ۵- رقابتی بودن هزینه های تولید در کشور (نیروی انسانی، انرژی، مواد اولیه).
- ۶- افزایش تبادلات تجاری با سایر کشورها از جمله تجارت ترجیحی و تجارت آزاد.
- ۷- بازار مناسب صادراتی در کشورهای همجوار و امکان صادرات و حصول درآمد ارزی.
- ۸- وجود صنایع پتروشیمی در کشور.
- ۹- دانش فنی بومی در کشور.
- ۱۰- موافقت وزارت جهاد کشاورزی از طرح های زراعت چوب با توجه به آمایش سرزمینی (تأمین چوب از محل منابع داخل در آینده).

• تهدیدها:

- ۱- وابستگی به واردات مواد اولیه.
- ۲- وجود رقبا و نشان های تجاری شناخته شده در بازار کشورهای همسایه.
- ۳- عدم تناسب سطح زیر کشت گونه های مختلف (راش، صنوبر و اوکالیپتوس و...) با میزان نیاز صنایع تولید چوب کشور.
- ۴- عدم وجود برنامه منسجم و جامع در بخش دولتی به منظور احیا و حفظ منابع چوب و جنگل کشور.
- ۵- محدودیتهای زیست محیطی و اقلیم خشک و محدودیت شدید در بخش منابع طبیعی کشور از جمله چوب های جنگلی و منابع آب.
- ۶- قاچاق چوب با توجه به ممنوعیت برداشت چوب از جنگل های شمال کشور.
- ۷- موانع ناشی از تحریم برای ورود به بازارهای بین المللی و عدم امکان معاملات پولی و مالی با سایر کشورها.

۲-۵- وضعیت عملکرد تولید، مصرف، تعداد مجوزها، اشتغال، سرمایه گذاری، صادرات و واردات

با توجه به تغییر الگوی مصرف و توسعه شهرنشینی در سنوات اخیر مصرف فرآورده های چوبی در کشور افزایش روز افزونی داشته و این روند در سنوات آتی نیز پیش بینی می گردد. میزان مصرف سرانه ام دی اف به عنوان یکی از پرمصرف ترین اوراق فشرده چوبی کشور در سال ۱۳۸۹ حدود ۴۰۵ متر مکعب بوده که در سال ۱۳۹۴ به ۱۳۶۳ هزار متر مکعب رسیده و روند مصرف همچنان صعودی است.

صنایع چوب کشور ۱۰۹۵ درصد تعداد پروانه های بهره برداری صادره ۱۰۲۸ درصد اشتغال و حدود ۵ درصد ارزش افزوده صنعت را به خود اختصاص می دهد که مشخصات کلی صنعت بر اساس اطلاعات مندرج در مجوزهای صنعتی به قرار جدول زیر می باشد:

جدول شماره ۲: وضعیت صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی از نظر اشتغال و ...^۶

عنوان صنعت	تعداد واحدهای صنعتی	درصد سهم از کل تعداد واحدهای صنعتی	اشتغال (نفر)	درصد سهم اشتغال از کل صنعت	میزان سرمایه گذاری (میلیارد ریال)	درصد سهم سرمایه گذاری از سرمایه گذاری کل صنعت	میزان ارزش افزوده به قیمت جاری (میلیارد ریال)	درصد سهم ارزش افزوده کل صنعت
صنایع چوب و مصنوعات چوبی	۱۴۷۶	۱۰۹۵	۳۵۴۴۶	۱۰۲۸	۲۲۴۵۴۴	۰۰۲۴	۲۸۷۲۹۶	۴۰۹۸
صنایع مبلمان	۶۱۷	۰۸۳	۱۲۱۱۵	۰۰۴۷	۱۳۴۰۰	۰۰۰۳	۵۰۳۷۹	۰۰۸۷

آمار دقیقی از میزان مصرف محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی وجود ندارد. ولیکن میتوان از آمار مرکز ایران و آمار ثبت شده تولید در سامانه های مرتبط با وزارت صمت و همچنین اطلاعات انجمنهای تخصصی از جمله مقادیر تولید، صادرات و واردات به میزان سرانه مصرف دست یافت.

جدول ۳: میزان تولید، صادرات، واردات و مصرف اوراق فشرده (متر مکعب)^۷

نام محصول	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱
تخته خرد چوب	تولید	۸۰۳۸۰۷	۸۹۷۹۸۲	۸۸۱۵۱۸	۸۷۸۶۷۶	۸۵۹۸۱۸	۸۸۴۷۵۴	۷۷۱۹۷۶
	واردات	۱۳۷۰۱	۱۷۰۳۷	۲۸۹۹	۴۴۶۷	۱۹۵۴۸	۵۸۸۹	۱۰۷۸۵
	صادرات	۲۸۲۸۳	۴۱۱۰۶	۷۳۷۵۵	۹۷۰۶۰	۹۵۹۶۳	۲۷۷۱۵۸	۱۵۰۵۹۵
	مصرف	۷۸۹۲۲۵	۸۷۳۹۱۳	۸۱۰۶۶۲	۷۸۶۰۸۳	۷۸۳۴۰۳	۷۱۸۰۴۳	۶۱۳۴۸۵
MDF	تولید	۶۳۶۰۹۲	۹۰۰۸۰۳	۱۲۴۳۶۹۱	۱۶۶۰۳۹۷	۱۶۹۸۸۵۰	۱۷۰۲۰۴۰	۱۴۵۳۲۹۸
	واردات	۱۲۶۱۶۷۶	۱۳۳۰۸۳۴	۱۱۶۸۱۱۰	۷۸۹۲۹۲	۶۹۹۷۴۲	۳۴۹۸۴۸	۸۸۸۷۶۴
	صادرات	۳۹۰۹	۱۳۳۵۱	۱۹۷۴۸	۳۷۴۱۳	۵۰۸۴۳	۱۵۵۰۴	۱۰۶۴۴۰
	مصرف	۱۸۹۳۸۵۹	۲۲۱۸۲۸۶	۲۳۹۲۰۵۳	۲۴۱۲۲۷۶	۲۳۴۷۷۴۹	۲۰۳۶۳۸۴	۲۲۶۲۱۴۵

^۶ آمار سامانه هماهنگ وزارت صمت

^۷ ماخذ: آمار سامانه جامع تجارت

شرایط ایران در تکنولوژی صنعت اوراق فشرده

تأمین دستگاه‌ها و تجهیزات خط تولید اوراق فشرده عموماً از طریق واردات صورت می‌گیرد و توانایی تولید و تأمین قطعات این تجهیزات را ندارد. با توجه به تحریم‌ها و نرخ بالای ارز، تولیدکنندگان عموماً تجهیزات کارکرده و از رده خارج کشورهای توسعه یافته را خرید و وارد می‌کنند. لذا همراه خطوط تولید ایران از تجهیزات فرسوده تشکیل شده و از تکنولوژی روز دنیا عقب است که این موضوع باعث بالا رفتن قیمت تمام شده و کاهش قدرت رقابتی تولیدکنندگان ایرانی می‌شود. این موضوع علاوه بر بالا بودن هزینه تمام شده محصول، مسائل زیست‌محیطی نیز به همراه دارد. با این وجود خطوط تولید اوراق فشرده کشور توانایی تولید محصولات مختلف با دانسیته‌های مختلف و همچنین با ضخامت‌های مختلف را دارد. البته لازم به ذکر است که با توجه به فرهنگ مصرف نادرست موجود در کشور از این ظرفیت استفاده به خوبی نمی‌شود.

به روزترین تکنولوژی صنعت اوراق فشرده

در دهه‌های گذشته مطالعات و تحقیقات زیادی جهت بهبود پروسه تولید و تجهیزات خط تولید صورت گرفته است. محوریت این مطالعات کاهش زمان تولید، کاهش مصرف انرژی، افزایش ظرفیت تولید و افزایش بهره‌وری بوده است. واحدهای اصلی صنایع اوراق فشرده شامل سیستم انرژی و خشک‌کن‌ها، فرمینگ و پیش‌گرمایش و واحد پرس می‌باشد که در ادامه مزایای جدیدترین فناوری‌های مورد استفاده در این صنعت ارائه شده است:

- صرفه‌جویی در انرژی
- مقاومت مناسب قطعات اساسی دستگاه در برابر سایش و قابلیت تعویض آن‌ها
- افزایش ظرفیت تولید
- قابلیت اطمینان و استاندارد ایمنی بالا
- افزایش ایمنی دستگاه‌ها
- کاهش هزینه‌های عملیاتی
- کاهش زمان نصب تجهیزات
- عملکرد آسان و کنترل فرآیند
- کاهش مصرف چسب با استفاده از سیستم شکاف موازی

۶-۲- بررسی وضعیت صادرات:

• وضعیت صادرات اوراق فشرده چوبی: در جدول شماره ۴ ارزش کل صادرات چوبی و دکوراسیون داخلی به میلیون دلار ارائه شده است. صادرات محصولات اوراق فشرده تا سال ۱۳۹۷ روند صعودی داشته و پس از آن با توجه به شرایط اقتصادی و سیاسی و پاندمی کرونا و توقف ساخت و ساز در سطح جهانی، صادرات محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی روند نزولی به خود گرفت. با رفع مشکل بیماری کرونا در سطح بین المللی و شروع رونق اقتصادی- اجتماعی بازارهای تجاری، از سالهای ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ روند صعودی داشته است.

جدول شماره ۴. ارزش کل صادرات محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی^۱

سال	ارزش (میلیون دلار)
۱۳۹۴	۸.۹
۱۳۹۵	۲۸.۸
۱۳۹۶	۳۵.۳
۱۳۹۷	۴۵.۲
۱۳۹۸	۳۷.۳
۱۳۹۹	۳۴.۰
۱۴۰۰	۸۷.۹
۱۴۰۱	۸۱.۴

^۱ ماخذ: گمرک ایران

• وضعیت صادرات جهانی مبل:

جدول شماره ۵: صادرات ۵ کشور فعال در حوزه واردات و صادرات مبلمان در سال ۲۰۲۰^۹

رتبه	کشور	مجموع صادرات (هزار دلار)	۹۴۰۱	۹۴۰۲	۹۴۰۳	۹۴۰۴	۹۴۰۶
1	چین	۶۵۷۷۲۱۴۱	۲۹۱۴۳۰۰۹	۱۰۱۰۶۴۹	۲۶۳۷۹۲۶۰	۷۷۹۹۸۰۰	۱۴۳۹۴۲۳
2	آلمان	۱۲۷۴۲۱۵۷	۳۸۵۵۸۶۸	۵۸۴۱۸۸	۷۳۱۹۷۵۹	۵۱۷۲۹۷	۴۶۵۰۴۵
3	لهستان	۱۱۵۱۱۵۷۸	۵۹۵۹۲۰۲	۲۶۴۸۷۳	۳۹۸۵۵۵۹	۱۰۵۷۷۰۱	۲۴۴۲۴۳
4	ایتالیا	۱۱۰۳۷۵۲۲	۳۲۷۸۴۵۷	۱۶۰۸۹۴	۶۹۱۰۷۵۳	۲۹۵۰۹۱	۳۹۲۳۲۷
5	آمریکا	۷۶۱۲۵۵۵	۳۰۲۱۰۲۴	۷۰۴۰۴۲	۲۸۹۳۲۸۸	۴۲۱۱۱۸	۵۷۳۰۸۳

وضعیت آمار صادرات مبلمان در سال های ۲۰۱۶ الی ۲۰۲۲:

جدول شماره ۶: ارزش دلاری صادرات مبلمان به ایران (هزار دلار)^{۱۰}

سال تعرفه	سال							صادرات
	۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸	۲۰۱۷	۲۰۱۶	
۹۴۰۱	۱۰۷۱۶	۱۱۱۷۹	۲۲۰۹	۶۲۴۷	۸۰۶۶	۴۱۶۸	۶۱۵۶	صادرات
۹۴۰۳	۵۵۷۵۸	۶۸۵۱۸	۳۲۷۹۳	۷۲۷۵۸	۴۹۸۵۹	۱۱۷۶۶	۱۰۲۴۲	
مجموع	۶۶۴۷۴	۷۹۶۹۷	۲۵۰۰۲	۷۹۰۰۵	۵۷۹۲۵	۱۵۹۳۴	۱۶۳۹۸	

⁹ Source: www.Trademap.org

¹⁰ Source: www.Trademap.org

۷-۲- بررسی وضعیت واردات:

ایران از جمعیتی حدود ۸۵ میلیون نفری برخوردار است که با در نظر گرفتن پتانسیل بازارهای همجوار خارجی به ۱۳۰ میلیون نفر می‌رسد. در حال حاضر این مقدار جمعیت کشور، ایران را نه تنها به یکی از جذاب‌ترین بازارها تبدیل نموده بلکه به‌عنوان یکی از بازارهای رو به رشد می‌تواند سرمایه‌گذاران زیادی را به سرمایه‌گذاری تشویق کند.

• **واردات اوراق فشرده چوبی:** طبق آمار مندرج در جدول شماره ۷ و با بررسی آمار سایت گمرک ج.ا.ایران روند واردات محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی به ایران با شیب ملایمی کم شده و در سال ۱۳۹۷ به ۲۴۶.۷ میلیون دلار رسیده است. پس از آن و تا سال ۱۳۹۹ روند نزولی واردات این محصولات شدت بیشتری پیدا کرده و واردات اوراق فشرده چوبی در سال ۱۳۹۹ نسبت به سال ۱۳۹۷ ۵۰٪ کاهش پیدا کرده است. پس از اتمام بیماری کرونا، تقاضا برای واردات در کشور افزایشی بوده و کماکان ادامه دارد.

جدول شماره ۷. ارزش کل واردات محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی^{۱۱}

سال	ارزش (میلیون دلار)
۱۳۹۰	۴۸۴.۹
۱۳۹۱	۴۸۵.۳
۱۳۹۲	۴۵۳.۸
۱۳۹۳	۵۳۴.۷
۱۳۹۴	۵۳۸.۴
۱۳۹۵	۵۰۳.۶
۱۳۹۶	۴۶۳.۰
۱۳۹۷	۲۴۶.۷
۱۳۹۸	۲۱۲.۷
۱۳۹۹	۱۹۱.۷
۱۴۰۰	۲۰۶.۲
۱۴۰۱	۲۸۶.۱

^{۱۱} ماخذ: گمرک ایران

واردات جهانی مبلمان:

جدول شماره ۸ نشان دهنده پنج کشور اول دارای بالاترین میزان واردات مبلمان می باشد. آمریکا با ۳۰٪ از کل واردات مبلمان جهان رتبه اول را در سال ۲۰۲۰ دارا می باشد و پس از آن کشورهای آلمان، انگلستان، فرانسه و کانادا قرار دارند.

جدول شماره ۸: مجموع واردات ۵ کشور فعال در حوزه واردات و صادرات مبلمان در سال ۲۰۲۰^{۱۲}

رتبه	کشور	مجموع واردات (هزار دلار)	۹۴۰۱	۹۴۰۲	۹۴۰۳	۹۴۰۴	۹۴۰۶
۱	آمریکا	۵۵۴۹۴۴۴۶	۲۳۱۹۷۵۶۲	۱۱۰۷۳۰۷	۲۵۸۱۴۴۱۸	۴۹۷۰۳۵۳	۴۰۴۸۰۶
۲	آلمان	۱۶۷۱۳۵۶۵	۷۵۶۳۲۱۶	۲۸۵۵۳۸	۶۷۲۸۵۶۱	۱۳۲۷۵۱۶	۸۰۸۷۳۴
۳	انگلستان	۸۹۶۰۴۹۸	۳۱۰۴۹۸۳	۲۷۲۳۵۸	۴۴۹۴۸۳۸	۶۴۶۲۵۸	۳۲۳۰۹۶
۴	فرانسه	۸۸۴۱۵۳۳	۳۲۶۶۳۷۷	۱۷۲۳۹۳	۴۴۶۷۱۶۷	۷۴۳۶۷۸	۳۱۰۸۸۳
۵	کانادا	۶۸۱۴۸۹۴	۲۸۷۵۴۱۰	۳۰۲۱۰۱	۲۸۰۵۰۸۳	۵۸۰۰۸۵	۲۵۲۲۱۵

• واردات مبلمان به ایران:

در جدول شماره ۹ با توجه به آمار ثبت شده در سامانه ترید مپ، جدول ارزش واردات را به تفکیک کد تعرفه نشان می دهد.

جدول شماره ۹: ارزش دلاری واردات مبلمان به ایران (هزار دلار)^{۱۳}

سال	تعرفه	۲۰۱۶	۲۰۱۷	۲۰۱۸	۲۰۱۹	۲۰۲۰	۲۰۲۱	۲۰۲۲
		۹۴۰۱	۱۹۲۹۱	۴۳۰۲۳	۵۲۵۴۷	۳۰۳۳۷	۸۲۵۸	۲۴۵۰۸
۹۴۰۳	۱۹۵۸۹	۳۰۱۹۷	۱۰۹۵۸	۲۸۷۳	۷۲۰	۱۲۳۷	۱۳۴۸	
مجموع	۷۴۹۰۹	۱۰۹۹۰۷	۸۴۹۷۰	۳۳۲۱۰	۸۹۷۸	۲۵۷۴۵	۵۹۱۳۱	

با مقایسه جداول صادرات و واردات مرتبط با صنعت مبلمان کاملاً مشهود است که بیشترین واردات ایران که مربوط به کد تعرفه های فوق بوده است با سیاست گذاری صحیح به مرور زمان از میزان واردات این محصولات کاسته و صادرات آن تا سال ۲۰۲۲ افزایش چشم گیری داشته است.

¹² Source: www.Trademap.org

¹³ Source: www.Trademap.org

۸-۲- وضعیت صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی از منظر پراکنش جغرافیایی در کشور:

وضعیت واحدهای فعال صنعتی محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی و طرح های در دست اجرا با پیشرفت فیزیکی بالای ۸۰ درصد با پراکنش استانی در کشور به شرح ذیل می باشند.

جدول شماره ۱۰: توزیع استانی واحدهای صنعتی محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی^{۱۴}

ردیف	استان	تعداد واحد	سرمایه گذاری (میلیون ریال)	اشتغال (نفر)	تعداد طرح	تعداد طرح های بالای ۸۰درصد پیشرفت
۱	آذربایجان شرقی	۶۹	۳۸۲۸۱۲۹	۱۸۲۳	۸۸	۰
۲	آذربایجان غربی	۶۴	۸۴۸۸۳۳	۱۲۲۳	۱۰۹	۱
۳	اردبیل	۶۷	۳۹۲۵۲۳۹	۲۰۴۰	۵۵	۲
۴	اصفهان	۷۶	۴۰۳۲۱۲۷	۱۳۰۵	۴۴	۰
۵	البرز	۷۲	۲۲۱۷۰۶۹	۱۴۵۱	۴۸	۱
۶	ایلام	۱۵	۱۱۴۷۸۹	۱۰۲	۱۶	۰
۷	بوشهر	۱۴	۱۴۳۱۸۱	۱۴۷	۱۰	۱
۸	تهران	۱۰۲	۶۴۱۷۴۵۶	۲۴۳۵	۲۳	۰
۹	جنوب کرمان	۷	۸۳۵۲۵	۲۹	۷	۰
۱۰	چهار محال بختیاری	۱۶	۱۳۲۰۷۰	۱۱۲	۶۰	۶
۱۱	خراسان جنوبی	۹	۲۷۰۵۱۲	۹۳	۱۱	۰
۱۲	خراسان رضوی	۳۵	۱۰۰۰۰۷۹	۱۰۳۳	۸۴	۲
۱۳	خراسان شمالی	۴	۷۲۶۹۱	۲۵۱	۲۳	۱
۱۴	خوزستان	۳۶	۱۶۱۵۲۵۷۵	۱۸۱۸	۲۶	۲
۱۵	زنجان	۲۸	۹۴۷۷۲۴	۳۹۳	۴۴	۰
۱۶	سمنان	۳۰	۱۶۶۵۹۴۵	۸۷۱	۱۰۸	۳
۱۷	سیستان و بلوچستان	۵۹	۲۰۰۱۳۷	۳۰۸	۴۳	۳
۱۸	فارس	۹۰	۲۰۷۵۳۰۰	۹۳۳	۹۹	۵
۱۹	قزوین	۲۸	۲۸۱۲۶۸۹	۱۲۰۶	۲۱	۱
۲۰	قم	۲۶	۳۰۱۶۲۳	۴۷۴	۹۷	۲
۲۱	کردستان	۲۹	۶۳۴۶۲۳	۳۸۸	۸۲	۰
۲۲	کرمان	۳۰	۷۵۹۴۸۶	۳۲۷	۸۳	۲
۲۳	کرمانشاه	۱۷	۱۷۷۱۳۲	۱۷۵	۵۴	۰
۲۴	کهگیلویه و بویر احمد	۷	۷۳۲۳۱	۹۳	۱۲	۰
۲۵	گلستان	۳۳	۲۹۱۲۶۶۵	۱۳۰۵	۲۳	۲
۲۶	گیلان	۲۸۴	۲۷۸۳۲۳۶۱	۵۷۵۵	۴۳	۱
۲۷	لرستان	۱۷	۱۳۹۳۹۴	۱۰۴	۲۱	۱
۲۸	مازندران	۸۶	۱۴۴۰۱۵۷۴	۵۰۷۱	۸۵	۴
۲۹	مرکزی	۱۹	۱۵۵۷۶۲	۱۹۲	۲۵	۲
۳۰	هرمزگان	۲۰	۲۰۱۷۱۵	۱۵۵	۲۶	۱
۳۱	همدان	۱۴	۶۸۷۵۳	۱۸۵	۳۱	۰
۳۲	یزد	۲۲	۱۹۴۰۹۷	۵۵۴	۲۰۶	۱
۳۳	منطقه آزاد ارس	۲۱	۱۲۴۸۴۰۹۱	۵۲۹	۰	۰
۳۴	منطقه آزاد اروند	۱	۶۸۱۵۲	۲۴	۱	۰
۳۵	منطقه آزاد انزلی	۹	۱۲۲۶۶۳۷۰	۶۴۰	۴	۰
۳۶	منطقه آزاد قشم	۳	۷۴۲۰۹	۳۱	۱	۰
۳۷	منطقه آزاد چابهار	۰	۰	۰	۱	۰
۳۸	منطقه آزاد کیش	۳	۲۸۲۹۸۴۸۱	۱۹۱	۴	۰
۳۹	منطقه آزاد ماکو	۷	۴۷۸۲۰۵	۱۶۴	۲	۰
۴۰	منطقه ویژه اقتصادی	۷	۱۹۸۶۰۵۳	۷۴۳	۲	۰

۹-۲- ساختار از نظر مالکیت صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی (اوراق فشرده چوبی و مبلمان)

زنجیره تأمین صنعت چوب شامل تأمین کنندگان ماده خام مورد نیاز واحدهای فرآوری تا تولید انواع مصنوعات چوبی دارای مالکیت‌های متفاوتی هستند. بر اساس آمارگیری انجام شده از کارخانه‌های اوراق فشرده چوبی، وضعیت حقوقی و مدیریت فعالان این حوزه به صورت جدول شماره ۱۱ می‌باشد^{۱۵}. همانگونه که در نمودار مشاهده می‌شود در سال ۱۳۹۶ بیشترین سهم مالکیت را افراد و شرکت‌های غیررسمی و سپس سایر شرکت‌های رسمی دارا می‌باشند. همچنین روند تعداد فعالان در حوزه چوب و اوراق فشرده چوبی تا سال ۱۳۹۳ به صورت کاهشی بوده است، اما در سال ۱۳۹۴ به صورت چشم‌گیری افزایش داشته است. این روند در طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ مجدداً دارای نوسانات به ترتیب کاهشی و افزایشی بوده است.

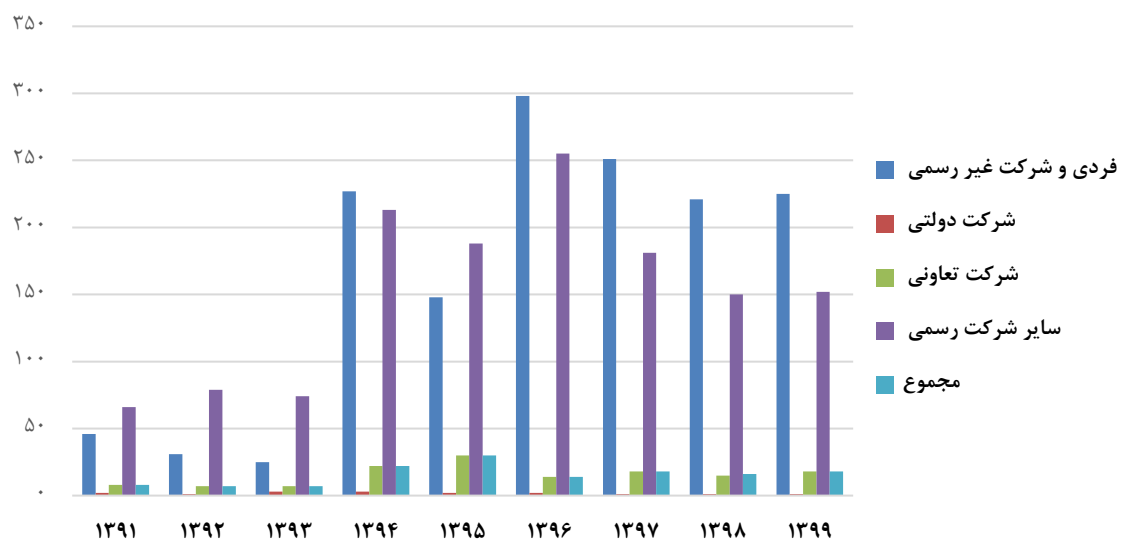
- مالکیت در حوزه ی صنایع چوبی و دکوراسیون داخلی:

جدول شماره ۱۱: وضعیت مالکیت در حوزه صنایع چوبی و دکوراسیون داخلی^{۱۶}

مالکیت	وضعیت حقوقی						جمع	سال
	خصوصی		سایر شرکت رسمی	شرکت تعاونی	شرکت دولتی	فردی و شرکت غیر رسمی		
	عمومی	سایر						
۳	۱۱۲	۸	۶۶	۸	۲	۴۶	۱۲۳	۱۳۹۱
۵	۱۰۹	۷	۷۹	۷	۱	۳۱	۱۲۱	۱۳۹۲
۵	۹۹	۷	۷۴	۷	۳	۲۵	۱۱۱	۱۳۹۳
۵	۴۴۰	۲۲	۲۱۳	۲۲	۳	۲۲۷	۴۶۷	۱۳۹۴
۵	۳۳۶	۳۰	۱۸۸	۳۰	۲	۱۴۸	۳۷۱	۱۳۹۵
۲	۵۵۳	۱۴	۲۵۵	۱۴	۲	۲۹۸	۵۷۰	۱۳۹۶
۱	۳۴۲	۱۸	۱۸۱	۱۸	۱	۲۵۱	۴۵۱	۱۳۹۷
۶	۲۱۲	۱۶	۱۵۰	۱۵	۱	۲۲۲۱	۲۳۴	۱۳۹۸
۷	۲۰۸	۱۸	۱۵۲	۱۸	۱	۲۲۵	۲۳۲	۱۳۹۹

^{۱۵} ماخذ: مرکز آمار ایران

^{۱۶} ماخذ: مرکز آمار ایران

نمودار شماره ۲: وضعیت مالکیت در حوزه اوراق فشرده چوبی کشور^{۱۷}

نمودار شماره ۲ نحوه مدیریت صنعت اوراق فشرده چوبی را طی سال‌های ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۹ نشان می‌دهد^{۱۸}. این نمودار نیز مؤید صعودی بودن روند واگذاری صنعت به بخش خصوصی و نزول واگذاری به صورت عمومی است.

^{۱۷} ماخذ: مرکز آمار ایران

^{۱۸} ماخذ: مرکز آمار ایران

۲-۱۰- ساختار صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی از منظر نوع تکنولوژی تولید

به منظور پرداختن به ساختار فناورانه صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی در کشور، ابتدا باید یک طبقه‌بندی از انواع فناوری ارائه شود. این طبقه‌بندی در جدول ۱۳ به انجام رسیده است. طبق این جدول، دو مولفه به صورت: ۱- کارکرد فناوری؛ ۲- سرعت ایجاد تغییر در صنعت هدف، مبنای طبقه‌بندی قرار داده شده است.

جدول ۱۳. طبقه‌بندی انواع فناوری بر مبنای سرعت ایجاد تغییر در صنعت و کارکرد فناوری

سرعت ایجاد تغییر در صنعت	انفجاری (radical)	فناوری‌های پشتیبان صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی با ماهیت رشد انفجاری (نمونه: حرکت به سمت استفاده از هوش مصنوعی در طراحی های نوین و ایجاد نیاز به مبلمان هوشمند)	فناوری‌های تحول‌زا در بازار صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی با ماهیت رشد انفجاری (نمونه: بهره‌مندی و استفاده از اتوماسیون دستگاهی، نوسازی و بازسازی ماشین آلات قدیمی خط تولید)
	نموی (incremental)	فناوری‌های پشتیبان صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی با ماهیت رشد نموی (نمونه: افزایش صدور مجوزات زراعت چوب و واردات چوب)	فناوری‌های تحول‌زا در بازار صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی با ماهیت رشد نموی (نمونه: افزایش سهم مواد اولیه پیشرفته در محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی سازگار با محیط زیست)
		پشتیبان (sustaining)	تحول‌آفرین (disruptive)
کارکرد فناوری			

به منظور دریافت تفاوت میان این فناوری‌ها، باید عنوان داشت فناوری‌های پشتیبان، تقویت‌کننده عملکرد در صنعت مورد نظر است که می‌تواند با سرعت آرام حرکت نماید و یا به صورت انفجاری خدمت جدیدی را در صنعت مورد نظر بیافزاید. فناوری‌های تحول‌آفرین نه تنها در صنعت مورد نظر، بلکه در ارتباط با صنایع دیگر قرار می‌گیرد و بازار فروش چند صنعت را همزمان درگیر می‌سازد.

با این طبقه‌بندی و با اختصاصی‌سازی آن برای صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی، مشخص می‌گردد که در ایران تولید صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی عمده تمرکز بر فرمولاسیون و دانش فنی ساخت محصولات قرار دارد و کمتر از کارکردهای فناوری تحول‌آفرین که خاص انقلاب صنعتی چهارم است، بهره‌مندی صورت می‌گیرد. به منظور تعیین اولویت‌های توسعه فناوری در صنایع محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی کشور، در هر دو گروه فعالیت باید ابتدا بهره‌مندی و استفاده از اتوماسیون دستگاهی، نوسازی و بازسازی ماشین آلات قدیمی خط تولید پرداخته شود. لازمه این امر ارتقای توانمندی‌های بستر ساز در این صنعت است که می‌باید با افزایش صدور مجوزات زراعت چوب و واردات چوب تحقق یابد.

در مرحله بعد، می‌باید به بهره‌مندی از افزایش سهم مواد اولیه پیشرفته در محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی سازگار با محیط زیست (به عنوان فناوری‌های تحول‌آفرین) پرداخته شود. این در حالی است که در محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی، گام دوم حرکتی می‌باید به سمت بهره‌مندی از « حرکت به سمت استفاده از هوش مصنوعی در طراحی های نوین و ایجاد نیاز به مبلمان هوشمند » قرار گیرد.

محصولات، مواد اولیه و فرآورده ها:

محصولات چوبی و دکوراسیون چوبی	مواد اولیه مورد نیاز
اوراق فشرده چوبی خام و اوراق فشرده چوبی روکش شده	انواع چوب و چسب، کریستال ملامین، اوره و متانول وسایر افزودنی ها
ام دی اف که شامل ام دی اف، ال دی اف و اچ دی اف بوده، نئوپان خام و محصولات اوراق فشرده چوبی روکش شده شامل: ام دی اف روکش شده، نئوپان روکش شده کف پوش، پارکت و پروفیل روکش شده و...	شامل ام دی اف و نئوپان خام و روکشها اعم از کاغذهای دکوراتیو می باشد که بخش عمده آن از طریق واردات خام دکوراتیو و آغشته سازی آن در خود واحدهای تولیدی با رزینهای شامل رزین اوره فرمالدئید و یا رزین های کریستال ملامین
روکش طبیعی چوب، روکشهای مصنوعی	کاغذ ملامینه- کاغذ گلاسه
روکش PVC، روکش کاغذهای دکوراتیو آغشته شده در طرح ها و نقش های متنوع	چسب، اوره فرمالدهید- کاغذ دکوراتیو-انواع رزین کریستال ملامین

۱۱-۲- وضعیت استانداردهای ملی محصولات چوبی و دکوراسیون چوبی :

کلیه استانداردهای مرتبط با صنایع اوراق فشرده چوبی، صنایع مبلمان در ابعاد ملی و بین المللی در انتهای این برنامه راهبردی پیوست شده است. به عنوان نمونه شماره استانداردهای مربوط به چوب، اوراق فشرده، تخته لایه در سطح استانداردهای ملی به قرار ذیل می باشد.

جدول: استانداردهای مرتبط با چوب، اوراق فشرده چوبی، تخته لایه^{۱۹}

ردیف	عنوان
۱	استاندارد ملی ایران شماره ۷۷۳۴، چوب، اوراق فشرده چوبی، تخته لایه، واژه نامه
۲	استاندارد ملی ایران شماره ۱-۶۹۲۵، چوب، تخته لایه، طبقه بندی براساس سطوح، قسمت اول: کلی
۳	استاندارد ملی ایران شماره ۲-۶۹۲۵، چوب، تخته لایه، طبقه بندی براساس سطوح قسمت دوم: پهن برگان
۴	استاندارد ملی ایران شماره ۳-۶۹۲۵، چوب، تخته لایه، طبقه بندی بر اساس سطوح قسمت سوم: سوزنی برگان
۵	استاندارد ملی ایران شماره ۱۶۲۶۴، تخته لایه الزامات کلی

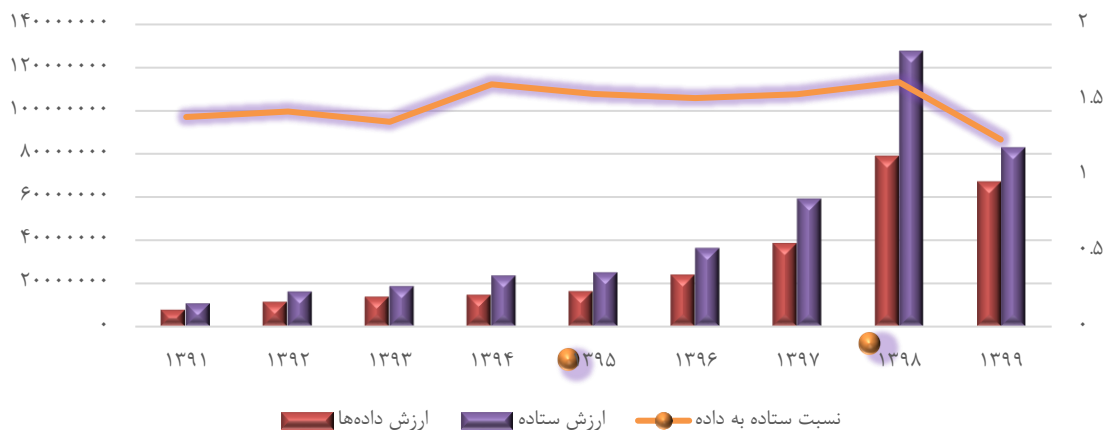
^{۱۹}ماخذ: سازمان استاندارد ملی ایران (<https://www.isiri.gov.ir>)

۱۲-۲- ارزش داده‌ها و ستانده‌ها

در این بخش، به بیان اطلاعاتی در خصوص ارزش داده‌ها و ستانده‌ها طی سال‌های ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۹ در واحد فرآوری اوراق فشرده با تعداد شاغلین ۱۰ نفر و بیشتر پرداخته شده است. در صنعت اوراق فشرده به طور متوسط نسبت خروجی به ورودی برای این واحدها حدود ۱.۵۱ بوده است. بررسی نشان می‌دهد که نسبت ستانده به داده سال ۱۳۹۴ در واحدهای دارای تعداد پرسنل ۱۰ نفر و بیشتر در حدود ۱.۶ بوده است که بیشترین مقدار ستانده به داده در طی سال‌های مورد بررسی محسوب می‌شود. نمودار ارزش داده‌ها و ستانده‌ها و نسبت ستانده به داده را طی سال‌های ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۹ نشان می‌دهد. البته ارزش‌های داده‌ها و ستانده‌ها با یکدیگر متفاوت می‌باشد.

جدول شماره ۱۳: ارزش داده و ستانده واحدهای صنعت اوراق فشرده دارای تعداد کارکنان ۱۰ نفر و بیشتر^{۲۰}

سال	ارزش داده‌ها	ارزش ستانده	نسبت ستانده به داده
۱۳۹۱	۷,۶۳۹,۶۷۹	۱۰,۶۰۲,۷۳۶	۱.۳۹
۱۳۹۲	۱۱,۳۳۲,۳۶۱	۱۶,۱۳۱,۴۴۶	۱.۴۲
۱۳۹۳	۱۳,۷۲۶,۵۷۲	۱۸,۶۱۶,۴۳۷	۱.۳۶
۱۳۹۴	۱۴,۷۱۴,۰۸۷	۲۳,۶۰۹,۸۷۷	۱.۶۰
۱۳۹۵	۱۶,۳۱۸,۰۳۹	۲۵,۱۱۶,۲۴۰	۱.۵۴
۱۳۹۶	۲۴,۰۱۹,۶۸۲	۳۶,۳۲۰,۷۶۸	۱.۵۱
۱۳۹۷	۳۸,۴۷۵,۳۹۰	۵۹,۱۴۴,۹۰۵	۱.۵۳
۱۳۹۸	۷۸,۸۲۸,۹۸۷	۱۲۷,۵۲۰,۲۹۱	۱.۶۱
۱۳۹۹	۶۶,۹۵۷,۶۰۳	۸۲,۸۹۸,۲۰۴	۱.۲۳

نمودار ۴: ارزش داده و ستانده واحدهای فرآوری صنعت اوراق فشرده چوبی دارای تعداد پرسنل ۱۰ نفر و بیشتر^{۲۱}
همانگونه که مشخص است نسبت خروجی به ورودی در سال ۱۳۹۹ کمترین مقدار و در سال ۱۳۹۸ با ۱.۶ بیشترین مقدار را داشته است.

^{۲۰} ماخذ: مرکز آمار ایران

^{۲۱} ماخذ: مرکز آمار ایران

۱۳-۲- ارزش افزوده^{۲۲}

اطلاعات جدول ۱۳، مقایسه سهم ارزش افزوده محصولات چوبی و دکوراسیون چوبی از کل ارزش افزوده صنعتی و سهم ارزش فروش این صنعت از کل ارزش فروش صنعتی نیز نشان می‌دهد محصولات چوبی و دکوراسیون چوبی عملکرد بهتری از سایر فعالیت‌های صنعتی دارند، چراکه سهم این صنعت از ارزش افزوده صنعتی بزرگتر از سهم صنعت یادشده از کل ارزش فروش صنعتی است.

روند سهم صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون چوبی و مقایسه آن با توان خلق ارزش افزوده این صنعت برای واحدهای بالای ۵۰ نفر کارکن در جدول شماره نمایش داده شده است. به روشنی شاهد روند کاهشی سهم ارزش افزوده صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون چوبی همزمان با کاهش قدرت خلق ارزش افزوده این صنعت هستیم. بنابراین روند عملکرد کاهشی این بخش نه تنها به ارزش افزوده و قدرت خلق ارزش افزوده پایین خود محصولات چوبی و دکوراسیون چوبی منجر می‌شود، بلکه چالش جدی در فعالیت بخش‌های مختلف به وجود می‌آید و در نهایت ارزش پویایی‌های تولید تحت تاثیر پیامدهای منفی عملکرد کاهشی محصولات چوبی و دکوراسیون چوبی قرار می‌گیرد.

جدول ۱۳- سهم مقایسه ای از ارزش افزوده صنعتی و ارزش فروش در صنایع چوب و دکوراسیون داخلی در سالهای ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹^{۲۳}

سال	سهم از ارزش افزوده صنایع چوبی	سهم از ارزش افزوده مبلمان	سهم از ارزش صنایع چوبی	سهم از ارزش افزوده مبلمان	سهم از ارزش فروش صنایع چوبی و مبلمان	سهم از ارزش فروش مبلمان
۱۳۹۸	۰.۶۵	۰.۱۸	۰.۸۳	۰.۴۳	۰.۵۵	۰.۱۲
۱۳۹۹	۰.۶۲	۰.۲۲	۰.۸۴	۰.۵۶	۰.۷۱	۰.۱۵

طی سال‌های گذشته ارزش دریافتی‌ها و ارزش افزوده محصولات چوبی و دکوراسیون چوبی رشد قابل توجهی را دارا بوده است. با بررسی نمودار ارزش افزوده و میزان فروش هر کارگاه می‌توان وضعیت مالی را مورد ارزیابی قرار داد. همانطور که در جدول ۱۴ مشاهده می‌شود در سال ۱۳۹۸ ضریب خلق ارزش افزوده ۰.۳۹ مربوط به محصولات صنایع چوبی و ۰.۳۸ مربوط به محصولات مبلمان بوده است. به عبارت دیگر خلق ارزش افزوده در محصولات صنایع چوب از محصولات مبلمان پشی گرفته است. در سال ۱۳۹۹ ضریب خلق ارزش افزوده محصولات صنایع چوبی ۰.۳۷ و محصولات مبلمان به ۱.۷۵ تغییر کرده است که نشان دهنده تحول بزرگ در رویکرد بازار در صنعت مبلمان می‌باشد. ضریب خلق ارزش افزوده بعد از پایان پاندمی کرونا امید بخش بوده و درمیزان ایجاد ارزش افزوده اثر گذاشته است.

^{۲۲} ماخذ: مرکز آمار ایران

^{۲۳} ماخذ: مرکز آمار ایران

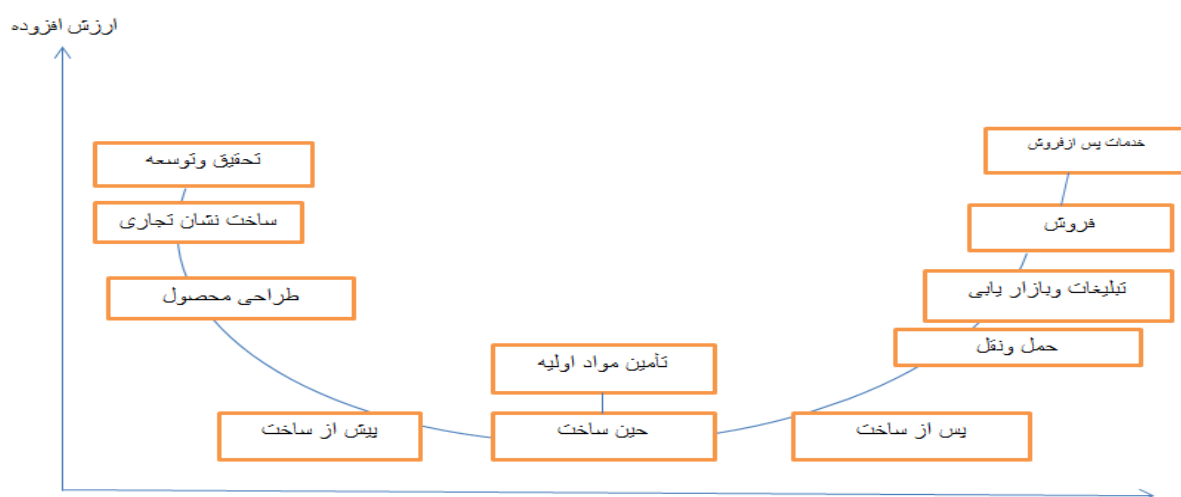
جدول ۱۴- سهم مقایسه ای ضریب خلق ارزش افزوده صنعتی در صنایع چوب و دکوراسیون داخلی در سالهای ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹^{۲۴}

سال	ضریب خلق ارزش افزوده صنایع چوبی	ضریب خلق ارزش افزوده مبلمان	مجموع ضریب خلق ارزش افزوده صنایع چوبی و مبلمان	ضریب خلق ارزش افزوده کل صنعت
۱۳۹۸	۰.۳۹	۰.۳۸	۰.۷۷	۰.۲۵
۱۳۹۹	۰.۳۷	۱.۷۵	۲.۱۲	۰.۳

^{۲۴} ماخذ: مرکز آمار ایران

۱۴-۲- ساختار بازار صنعت محصولات چوبی، ودکوراسیون داخلی از منظر وضعیت تکمیل زنجیره ارزش: نمودار میزان هزینه کرد وزنجیره ارزش برحسب مراحل طراحی، تولید توزیع وعرضه در حین ساخت،قبل از ساخت وپس از ساخت به قرار ذیل در صنعت محصولات چوبی، ودکوراسیون داخلی تعریف می شود.

نمودار ۶. زنجیره ارزش صنعت محصولات چوبی، ودکوراسیون داخلی برحسب ارزش افزوده مراحل مختلف تولید^{۲۵}

مطابق نمودار فوق، کمترین ایجاد ارزش در این محصولات صرفاً در زنجیره ارزش از مرحله طراحی، جریان انتقال دانش و اطلاعات و استاندارد آغاز می شود که جملگی مفاهیم نامرئی هستند. سپس نوبت به بخش فیزیکی چرخه (زنجیره تأمین) رسیده و سپس با پرداختن به خدمات مخصوص مشتریان و گاه بازیافت، مجدداً زنجیره ارزش به بخش نامرئی خود وارد می گردد. لذا، در این حالت نیز به مانند حالت قبلی زنجیره تأمین به عنوان بخشی از زنجیره ارزش مورد استفاده قرار می گیرد. به بیان دیگر تفاوت زنجیره ارزش با زنجیره تأمین آن است که در سطح یک صنعت زنجیره ارزش متشکل از همکاری راهبردی و طولانی مدت تعدادی بنگاه برای تحقق اهداف خاص بازار و در راستای انتفاع همه حلقه های موجود در زنجیره است. بنابراین زنجیره ارزش در سطح صنعت نظام بزرگتری از فعالیتها را تشکیل می دهد که زنجیره تأمین بخشی از آن است. این برداشت از زنجیره ارزش به تولید کنندگان کمک می کند تا از یک تولید کننده در کلاس ملی به تولید کننده ای در کلاس جهانی تبدیل شود. اولاً، بخش بزرگی از پرداختهای صورت گرفته در صنعت محصولات چوبی ودکوراسیون داخلی مربوط به پرداختهای صنعتی است که به بخش میانی زنجیره یا به عبارتی بخش ساخت مربوط می شود.

ثانیاً، از مجموع پرداختهای صنعتی در صنعت محصولات چوبی ودکوراسیون داخلی، مربوط به هزینه مواد اولیه است. ثالثاً، از مجموع پرداختهای غیرصنعتی در صنعت محصولات چوبی ودکوراسیون داخلی که مولد زنجیره ارزش در این صنایع می باشد، بیشترین سهم مربوط به خدمات پس ازفروش، تبلیغات و حمل ونقل می باشد سه حوزه برشمرده، به نسبت تحقیق و توسعه از قدرت کمی در ایجاد ارزش افزوده برخوردار است (به شرح مندرج در نمودار ۶).

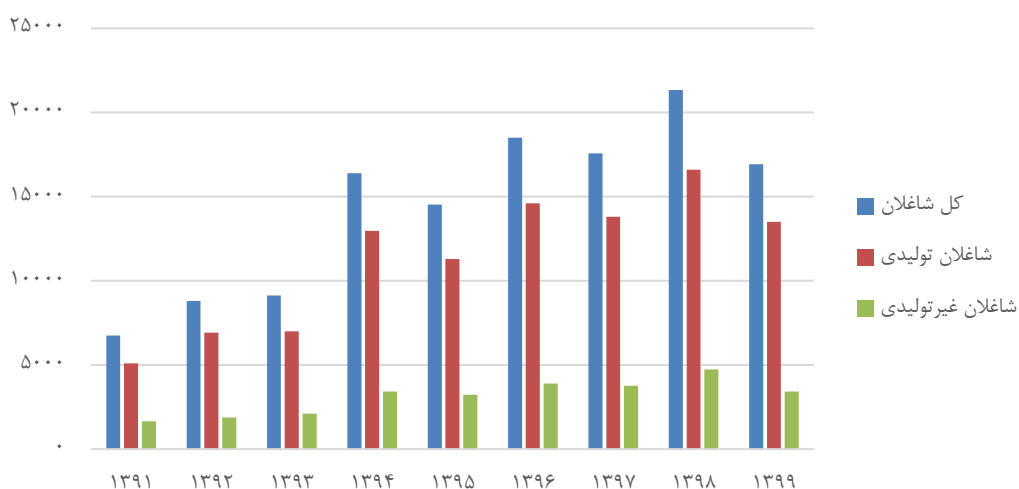
^{۲۵} ماخذ: دفتر تخصصی وزارت صمت

۲-۱۵- بررسی شرایط اشتغال و منابع انسانی

• میزان اشتغال و مهارت:

صنعت محصولات صنایع چوبی و دکوراسیون داخلی کشور جایگاه قابل توجهی در تولید و اشتغال کشور دارد و چنانچه به این صنعت توجه کافی شود، می‌تواند موجب رشد تولید ناخالص داخلی و به تبع آن رشد اقتصادی شود. این صنعت با صنایع وابسته حدوداً ۱۰ درصد از اشتغال کشور را به خود اختصاص داده است و جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد کشور دارد و با عنایت به زود بازده بودن صنعت با سرمایه کم امکان ورود به این حرفه وجود داشته و اشتغال‌زایی خوبی هم دارد.

با توجه به جدول شماره ۱۴ مشاهده می‌گردد تعداد کل شاغلان در طی سال‌های ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۹ در صنعت اوراق فشرده چوبی روند افزایشی داشته است. حجم بیشتر شاغلان در حوزه تولیدی فعالیت می‌کنند و تعداد کل کارگران ساده و ماهر بیشتر از ۸۰٪ کل شاغلان تولیدی را دربرمی‌گیرند. در نمودار آمار شاغلین به تفکیک نوع فعالیت در کارگاه‌های تولید و غیرتولیدی و در آمار شاغلین به تفکیک سطح مهارت گزارش شده است.

نمودار ۷: آمار شاغلان تولیدی و غیرتولیدی در صنعت اوراق فشرده چوبی^{۲۶}

حمایت از تولید و صادرات محصولات صنایع چوبی و دکوراسیون داخلی می‌تواند ضمن افزایش ارز آوری به کشور، در رفع مهم‌ترین مشکل کشور یعنی بیکاری، کمک کند. توجه به این نکته ضروریست که وجود نیروی کار فراوان و ارزان یک مزیت در اقتصادی کشورها از جمله ایران است. اصلاح قانون کار در راستای تعدیل قوانین سخت‌گیرانه بر تولید می‌تواند به سودآوری بنگاه‌های اقتصادی، اشتغال بیشتر و رونق تولید منجر شود.

لازم به ذکر است شرایط بد اقتصادی کشور منجر به کاهش تمایل افراد به فعالیت‌های تولیدی شده و غالباً به سمت کسب درآمدهای کاذب و غیرمولد کشیده شده‌اند. این موضوع برای این صنعت و سایر صنایع کشور تهدید جدی به حساب می‌آید.

^{۲۶} ماخذ: مرکز آمار ایران

جدول ۱۵: آمار شاغلان تولیدی و غیرتولیدی برحسب سطح مهارت در صنعت اوراق فشرده^{۳۷}

شاغلان غیرتولیدی	شاغلان تولیدی					کل شاغلان	سال
	مهندسين	تكنسين ها	كارگران ماهر	كارگران ساده	جمع		
۱۶۵۸	۴۱۵	۴۴۸	۲۰۱۴	۲۲۱۲	۵۰۸۸	۶۷۴۶	۱۳۹۱
۱۸۸۱	۵۹۴	۶۷۷	۲۷۹۶	۲۸۶۰	۶۹۲۷	۸۸۰۸	۱۳۹۲
۲۱۱۵	۶۰۶	۷۵۵	۲۴۳۲	۳۲۱۳	۷۰۰۶	۹۱۲۱	۱۳۹۳
۳۴۲۳	۷۵۴	۸۵۰	۴۸۰۱	۶۵۵۹	۱۲۹۶۵	۱۶۳۸۸	۱۳۹۴
۳۲۴۰	۸۱۱	۸۶۰	۳۷۷۶	۵۸۴۷	۱۱۲۹۴	۱۴۵۳۴	۱۳۹۵
۳۸۹۰	۹۹۷	۱۰۵۷	۵۵۶۵	۶۹۹۶	۱۴۶۱۵	۱۸۵۰۵	۱۳۹۶
۳,۷۶۶	۱,۲۰۹	۱,۱۸۲	۴,۹۳۶	۶,۴۷۶	۱۳,۸۰۳	۱۷,۵۶۹	۱۳۹۷
۱۸۲۳	۱۸۶۶	۶۰۷۸	۵۷۵۹	۱۵۵۲۶	۲۰۰۸۶	۱۳۴۰۷۰۸	۱۳۹۸
۴,۵۸۰	۱,۹۳۴	۲,۰۵۱	۵,۴۹۱	۶,۰۱۷	۱۵,۴۹۴	۱,۳۹۹,۷۴۴	۱۳۹۹

بر اساس آمار دفتر صنایع سلولزی، چاپ و نوشت افزار تعداد واحد صنعتی ۲۰ واحد تولید MDF فعال وجود دارد و تعداد واحدهای صنعتی تخته خرده چوب ۴۷ مورد می‌باشند که در حال حاضر فعال هستند. مرکز آمار ایران کل کارگاه‌های فعال در حوزه اوراق فشرده در سطح‌های متفاوت زنجیره تأمین صنعت را در محاسبات خود لحاظ کرده‌اند.

^{۳۷} ماخذ: مرکز آمار ایران

۱۶-۲- تعرفه های حوزه ی صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی:

از مواردی که دولت ها در آن از ابزار تعرفه واردات استفاده می کنند، جلوگیری از واردات گسترده کالاهایی است که مصرف آن ها در داخل موجب بروز نگرانی هایی در زمینه های محیط زیستی و بهداشتی می شود. در واقع کشورها می توانند به جای ممنوع کردن واردات این محصولات، با استفاده از ابزار تعرفه، میزان واردات این محصولات را مدیریت نمایند.

جدول ۱۶: تعرفه واردات چوب و محصولات چوبی در سال ۲۰۲۱-۲۸

دسته بندی	کد تعرفه	عنوان	حق ورودی	وضعیت
مواد اولیه و برخی محصولات	۴۴۰۱	خرده چوب	۳	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۰۲	زغال	۳	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۰۳	گردبینه و چهارتراش	۳	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۰۴	چوب دو نیم شده، ترکه، بریده	۴	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۰۵	آرد چوب، پشم چوب	۴	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۰۶	تراورس	۴	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۰۷	الوار	۴-۵	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۰۹	چوب با لبه های کار شده	۵-۴	فعال - مجاز به واردات
	تخته خرده چوب و OSB	۴۴۱۰۱۱۱۰	نئوپان خام از چوب	۵
۴۴۱۰۱۱۹۰		نئوپان کار شده از چوب	۱۰	غیرفعال - ممنوع ورود
۴۴۱۰۱۲۱۰		OSB خام	۵	فعال - مجاز به واردات
۴۴۱۰۱۲۹۰		OSB کار شده	۱۰	غیرفعال - ممنوع ورود
۴۴۱۰۹۰۱۰		نئوپان خام سایر	۵	فعال - مجاز به واردات
۴۴۱۰۹۰۹۰		نئوپان کار شده سایر	۱۰	فعال - مجاز به واردات
۴۴۱۰۱۹۹۰		سایر	۱۰	غیرفعال - ممنوع ورود
MDF - کف پوش و پروفیل	۴۴۱۱۱۲۱۰	زیر ۵ میلی متر خام	۵	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۱۱۱۲۹۹	زیر ۵ میلی متر روکش شده	۵	غیرفعال - ممنوع ورود
	۴۴۱۱۱۳۱۰	بین ۵-۹ میلی متر خام	۵	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۱۱۱۳۹۹	بین ۵-۹ میلی متر روکش شده	۵	غیرفعال - ممنوع ورود
	۴۴۱۱۱۴۱۱	بیشتر از ۹ و کمتر از ۱۷ میلی متر خام	۵	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۱۱۱۴۱۲	آ	۵	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۱۱۱۴۱۹	با ضخامت بیش از ۱۹ میلی متر	۵	فعال - مجاز به واردات
	۴۴۱۱۱۴۹۱	پروفیل روکش شده	۵	غیرفعال - ممنوع ورود
	۴۴۱۱۱۲۹۲	کفپوش کار شده	۵	غیرفعال - ممنوع ورود
	۴۴۱۱۱۳۹۲			
	۴۴۱۱۱۴۹۹			
	۴۴۱۱۱۲۹۱	پروفیل روکش شده	۱۰	غیرفعال - ممنوع ورود
۴۴۱۱۱۳۹۱				
۴۴۱۱۱۴۹۲				
۴۴۱۱۹۳۱۰	سایر با دانسیته ۰.۵-۰.۸ خام	۵	فعال - مجاز به واردات	
۴۴۱۱۹۳۹۰	سایر با دانسیته ۰.۵-۰.۸ کار شده	۵	غیرفعال - ممنوع ورود	

براساس موارد مندرج در جدول شماره ۱۷ سهم مقایسه ای ضریب اتکا به حداکثر صادراتی در صنایع چوب و دکوراسیون داخلی در سالهای ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ همانگونه که مشاهده می شود ضرایب مربوط به دویخش صنعت چوب ومبلمان سهم بسیار اندکی در حوزه ی صادرات در کشور دارد. بنابراین با اجرای برنامه های این صنعت، امیدواریم شاهد رشد ضریب اتکا به حداکثری صادرات باشیم.

- لازم به ذکر است کدهای تعرفه صنعت مبلمان، کد تعرفه مبلمان در پیوست انتهایی این برنامه آورده شده است.

جدول ۱۷- سهم مقایسه ای ضریب اتکا به حداکثر صادراتی در صنایع چوب و دکوراسیون داخلی در سالهای ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹

سال	ضریب اتکا به حداکثر صادراتی صنایع چوبی ومبلمان	ضریب اتکا به حداکثر صادراتی مبلمان	ضریب اتکا به حداکثر صادراتی صنایع چوبی ومبلمان	ضریب اتکا به حداکثر صادراتی ازکل صنعت
با کارکنان بیش از ۵۰ نفر ۱۳۹۸	۰.۰۲	۰.۰۰۶	۰.۰۲۶	۰.۱۶
با کارکنان بیش از ۵۰ نفر ۱۳۹۹	۰.۰۳	۰.۰۰۳	۰.۰۳۳	۰.۱۷

۲-۱۷- زیست بوم صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی

سازمانهای حاکمیتی :

وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان حفظ نباتات کشور، وزارت علوم تحقیقات و فناوری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، موسسه استاندارد و آزمایشگاههای همکار وابسته، بانکها و موسسات مالی، سازمان حمل و نقل و پایانه‌های کشور، مرکز آمار ایران، سازمان منابع طبیعی، گمرک جمهوری اسلامی ایران، شرکت شهرک‌های صنعتی ایران
موسسات غیر دولتی:

انجمن صنفی کارفرمایان صنایع چوب ایران، انجمن صنفی کارفرمایی صنعت روکش‌های مصنوعی نئوپان و ام دی اف ایران و انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان تخته فیبر و اوراق فشرده، فدراسیون مبلمان ایران، خوشه‌های صنعتی مبلمان ایران خانه صنعت، معدن و تجارت، اتاق اصناف ایران می باشد.

۳- مسائل:

تحریم‌ها بر بخش‌های مختلف اقتصادی همچون تجارت، سرمایه‌گذاری، اشتغال و رشد اقتصادی تاثیرگذار هستند و می تواند موجب کاهش تجارت بین‌المللی، کاهش سرمایه‌گذاری در کشور، عدم انعطاف‌پذیری در ساختار و ترجیحات مصرف و تولید و در نتیجه کاهش انعطاف‌پذیری بازار کار را به همراه داشته باشد. در یک طبقه‌بندی ساده می‌توان عمده اثرات تحریم‌های اقتصادی را در سه گروه واردات، صادرات و جریان ورود و خروج سرمایه طبقه‌بندی کرد.

مجرای واردات: وابستگی بالای تولیدات به واردات انواع مواد اولیه، کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای از مجاری است که با اعمال تحریم‌ها اقتصاد یک کشور در معرض تهدیدات بالقوه قرار می‌گیرد. حتی اگر رویه‌های تحریمی به قطع واردات منجر نشود با افزایش هزینه‌های واردات بهای تمام شده تولید در داخل را با افزایش روبرو خواهد ساخت که از یکسو سطوح قیمت‌ها در داخل را افزایش و از سوی دیگر قدرت رقابت‌پذیری کالاهای تولیدی در بازارهای بین‌المللی را کاهش خواهد داد.

مجرای صادرات: صادرات در هر کشور از مهم‌ترین منابع عرضه ارز به شمار می‌رود. اگر صادرات کالاها و خدمات یکی از حوزهای تحریم اقتصادی باشد آنگاه انتظار بر آن است که منابع ارزی که خود از الزامات واردات هستند با خلل روبرو شود. تحریم صادرات زمانی که که تنوع‌پذیری صادراتی در کشوری مثل ایران پایین باشد می‌تواند بسیار مخاطره آمیز باشد.
مجرای ورود و خروج سرمایه: توسعه و تداوم تولید در داخل در بخش‌های مختلف نیازمند انباشت سرمایه و سرمایه‌گذاری است. سرمایه که از مهم‌ترین اجزاء توضیح‌دهنده تفاوت به شمار می‌رود چنانچه محور تحریم باشد می‌تواند جریان رشد اقتصادی کشور را کند و یا حتی منفی سازد.

ایران با هر سه نوع تحریم فوق‌الذکر مواجه بوده و این تحریم‌ها بر اقتصاد کشور تاثیر می‌گذارد. اثرات تحریم اقتصادی در بخش صنعت، بخش کشاورزی، بخش خدمات، بخش مالی و بخش بازرگانی، قابل بررسی است.

اقتصاد در هر صورت نیازمند منابع سرمایه‌ای، فناوری روزآمد، مواد اولیه، مدیریت و سازماندهی مناسب و نیروی انسانی ماهر است که در قالب عوامل تولید و با ترکیب مناسب، بتواند یک فعالیت اقتصادی در بخش‌های مختلف مانند صنعت کشاورزی و خدمات را ایجاد کند. امروزه در دنیا هیچ کشوری فقط به منابع داخلی خود به عنوان عوامل تولید تکیه نمی‌کند بلکه متکی بر منابع بین‌المللی به منظور افزایش قدرت تولید خود است و تلاش می‌کند تا چند برابر منابع داخلی خود، از منابع خارجی استفاده کند. در این صورت اولین اثر کلان تحریم، کاهش منابع بین‌المللی و غیر داخلی است. به عبارت دیگر در صورت تحریم، عوامل تولید خارج از مرزهای ملی، وارد اقتصاد داخلی یک کشور نمی‌شود.

۱-۳- مشکلات صنایع چوبی و دکوراسیون داخلی:

در جدول شماره ۱۸ مشکلات صنایع چوبی و دکوراسیون داخلی به تفکیک مواد اولیه، فناوری، ظرفیت تولید و بازار فروش فهرست شده است.

جدول ۱۸: دسته بندی مشکلات موجود در صنعت مبلمان در ابعاد مواد اولیه، فناوری، ظرفیت تولید و بازار فروش

وابستگی زیاد به سایر صنایع برای تأمین مواد اولیه	مواد اولیه
تأمین مواد اولیه چوبی مطابق با استانداردهای بین المللی	
حقوق بالای واردات مواد اولیه مورد نیاز صنعت	
قیمت بالای مواد اولیه در کشور	
وجود مشکلات مرتبط با پرداخت مالی به تأمین کنندگان خارجی	
کمبود صنایع تولید مواد اولیه	
وابستگی فنی و تکنولوژیکی به خارج از کشور	فناوری
ضعف تحقیق و توسعه در صنعت	
عدم استفاده از استانداردهای به روز در تولید محصولات	
محدودیت ارتباط صنعت با دانشگاه و مراکز علمی - پژوهشی	
رشد ناهمگون و نامتوازن صنعت	ظرفیت تولید
فقدان زیرساخت‌ها و ظرفیت‌های لازم در صنعت	
تعداد پایین تولیدکنندگان صنعتی	
ضعف یکپارچگی و عدم ادغام عمودی کارگاه‌های کوچک برای افزایش توان رقابتی صنعت	
ظرفیت پایین تولید کارگاه‌های تولید مبلمان	
عدم استفاده از کل ظرفیت اسمی	
نبود برنامه جامع، یکپارچه و هدفمند در تولید و صادرات	
سنتی بودن روش‌های تولید و بازاریابی	
افزایش قیمت تمام شده محصولات صادراتی مبلمان	بازار فروش
ناآگاهی از بازارهای هدف	
حضور قدرتمند رقبای همسایه و جهان	
عدم آشنایی بازار جهانی از صنعت مبلمان ایران و ضعف سیستم اطلاع رسانی	

۲-۳- بررسی شرایط مصرف انرژی و سایر نهاد ه های تولید

۳-۲-۱- انرژی :

با عنایت به افزایش های مکرر و غیر منطقی قیمت حامل های انرژی نظیر آب و برق از سوی وزارت خانه های برق و گاز و آب و فاضلاب و ...، افزایش حقوق و دستمزد کارگری مصوب وزارت کار و همچنین افزایش قیمت مواد اولیه پتروشیمی از سوی بورس کالا، که به ناچار حاشیه سود صنایع را کاهش و ناگزیر موجب افزایش قیمت محصولات تولیدی کشور خواهد شد که علاوه بر فشارهای وارده به تولید کننده و مصرف کننده نهایی، بازارهای صادراتی کشور را نیز دچار مشکل و ناخواسته رقابت بین صادرکنندگان کشور و رقبای جهانی و بالطبع کاهش صادرات به لحاظ مقداری و ارزشی را شاهد خواهیم بود. ارزش انرژی‌های مصرفی با وجود اینکه سهمی کمتر نسبت به هزینه مواد اولیه و پرسنلی در قیمت تمام شده چوب را دارند؛ اما بررسی میزان مصرف انرژی‌های مختلف می‌تواند در تحلیل هر چه بهتر صنعت و ارائه راهکارهای بهبود جهت کاهش قیمت تمام شده موثر باشد.

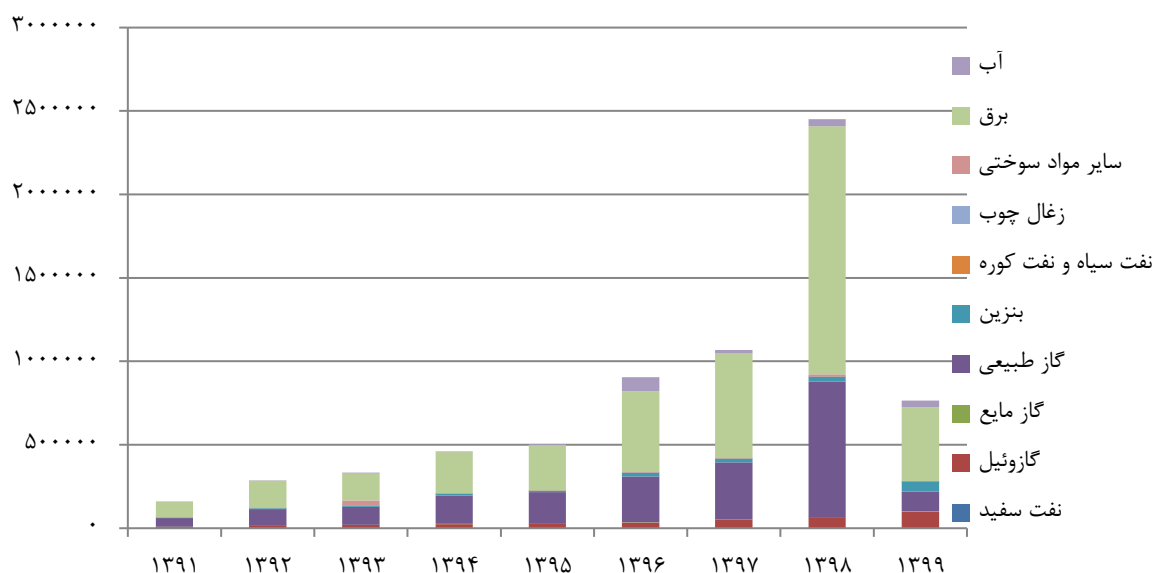
در ادامه ارزش انرژی‌های مصرفی در کارگاه‌های اوراق فشرده چوبی طی سال‌های ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۹ در جدول شماره ۱۹ گزارش شده است. بررسی‌ها نشان می‌دهد در میان مصرف انرژی در بخش اوراق فشرده چوبی، مصرف برق و گاز طبیعی بیشتر از سایر موارد می‌باشد. همچنین فرسودگی ماشین‌آلات و تجهیزات موجب افزایش بیش از اندازه انرژی می‌گردد که این مهم در نقطه نظرات خبرگان صنعت براحتی قابل مشاهده است.

جدول ۱۹: مقدار سوخت مصرف شده، آب و برق خریداری شده، برق تولید و مصرف شده در کارخانجات صنعت اوراق فشرده^{۲۹}

سال	مجموعه	نفت سفید	گازوئیل	گاز مایع	گاز طبیعی	بنزین	نفت سیاه و نفت کوره	زغال چوب	سایر مواد سوختی	برق	آب
۱۳۹۱	۱۶۱۰۰۵	۲۲۱	۹۶۷۵	۱۴۱	۵۰۹۳۳	۳۶۴۹	۱۱	۲	۳۱۳	۹۴۶۷۵	۱۳۸۶
۱۳۹۲	۲۸۶۸۹۰	۲۹۸	۱۸۱۷۴	۴۵۱	۹۵۹۷۵	۴۹۷۶	۰	۲	۳۵۸	۱۶۴۶۶۴	۱۹۹۲
۱۳۹۳	۳۳۳۸۵۳	۱۹۲	۱۹۷۸۶	۱۸۱	۱۰۸۸۸۳	۶۰۱۳	۵۱۴	۱۱	۳۰۱۷۹	۱۶۱۴۵۴	۶۶۴۰
۱۳۹۴	۴۶۰۴۳۹	۳۰۲	۲۴۹۳۹	۴۰۵	۱۷۰۴۸۱	۱۲۲۱۶	۷۸	۳۲	۴۸۴	۲۴۶۴۸۴	۵۰۱۵
۱۳۹۵	۵۰۴۰۹۲	۶۴۰	۲۵۱۹۲	۴۹۱	۱۸۹۰۷۱	۹۶۰۴	۲۹۵	۲۳	۱۰۱۴	۲۷۱۹۹۵	۵۷۶۷
۱۳۹۶	۹۰۴۵۸۶	۵۷	۳۵۰۱۰	۱۱۳۹	۲۷۳۷۷۴	۲۲۶۹۷	۳۲	۳۰۶۰	۸۷۳	۴۸۳۰۳۱	۸۴۹۱۳
۱۳۹۷	۱۰۶۷۴۶۸	۴۰	۴۹۲۰۱	۱۲۰۸	۳۴۴۷۸۱	۲۲۸۴۷	۳۴۹	۶۴	۷۳۸	۶۲۷۳۴۹	۲۰۸۹۲
۱۳۹۸	۱۱۵۴۵۳۳	۷۲	۶۵۷۶۹	۵۹۸	۸۱۲۴۳۸	۳۰۶۷۴	۱۳۶	۱۶	۱۲۳۰۳	۱۴۸۷۵۵۵	۴۱۱۲۰
۱۳۹۹	۷۶۵۷۶۷	۸۴۴	۹۷۳۹۴	۲۸۲۳	۱۱۹۰۳۶	۶۲۰۹۹	۲۰۷	۳۳	۳۵۶	۴۴۲۴۶۹	۴۰۵۰۶

واحد میلیون ریال

نمودار ۹ ارزش ریالی انرژی‌ها و آب مصرفی را در کارگاه‌های اوراق فشرده چوبی کشور نشان می‌دهد. همانگونه که مشخص است بیشترین ارزش مصرف انرژی به برق و بعد از آن گاز طبیعی تعلق دارد.

نمودار ۹: ارزش انرژی‌ها و آب مصرفی در کارگاه‌های اوراق فشرده (میلیون ریال)^{۳۰}

^{۲۹} ماخذ: مرکز آمار ایران

^{۳۰} ماخذ: مرکز آمار ایران

با توجه به سهم قابل توجه بخش صنعت در مصرف انرژی، مدیریت مصرف انرژی در این بخش از اهمیت بالایی برخوردار بوده و صنعت تولید اوراق فشرده چوبی نیز به عنوان یکی از زیربخش‌های مجموعه صنعت از این امر مستثنی نمی‌باشد. در مقایسه با دیگر کشورهای صاحب‌نام در صنعت اوراق فشرده، ایران دارای انرژی ارزان تری می‌باشد هر چند که عدم بهره‌وری کافی از انرژی در حال حاضر، این نقطه مثبت در عرصه تولید را کمرنگ نموده و عملاً این موضوع کمتر به عنوان مزیت نسبتی در صنعت اوراق فشرده داخلی مطرح می‌باشد، ولی وجود انرژی ارزان قیمت در قالب‌های مختلف در هر صنعتی به عنوان مزیت مطرح بوده و به کاهش قیمت تمام‌شده و افزایش توان رقابت قیمتی محصول در بازارهای خارجی می‌انجامد. قیمت انرژی در داخل کشور چه از نوع هیدروکربنی و چه از نوع الکتریکی و ... با توجه به میزان یارانه‌هایی که تاکنون دولت در مقایسه با دیگر کشورهای جهان برای مردم و تولیدکننده‌های مختلف فراهم نموده، پایین‌تر است و تولیدکنندگان می‌توانند با هزینه کمتری در مصرف سوخت، محصولات خود را تولید نمایند.

۳-۳- محیط زیست:

محیط‌زیست عبارت است از همه عناصر جاندار یا بی‌جان که پیرامون انسان را فرا گرفته و همه آن‌ها با یکدیگر دارای ارتباطی متقابل می‌باشند. محیط زیست از ارکان توسعه پایدار در هر کشوری است. کم توجهی به مسئله محیط‌زیست و اغفال از آن، منابع طبیعی و انسانی را دچار نقصان نموده و پیامدهای جبران‌ناپذیری را بر کره خاکی خواهد گذاشت. در زمینه محیط‌زیست در صنعت چوب چند مقوله مهم را باید مورد توجه قرار داد:

۱- در زمینه محیط‌زیست صنعت چوب می‌بایست به ابتدای زنجیره تأمین در این صنعت که همان جنگل‌ها می‌باشند توجه ویژه شود. جنگل‌ها به عنوان زیستگاه جانوران مختلف و گونه‌های گیاهی خاص هر منطقه بوده و از این نظر که منابع طبیعی در طول سالیان طولانی شکل گرفته و پس از برداشت امکان تجدید آن‌ها بسیار زمان بر است به خودی خود دارای اهمیتی ویژه می‌باشد. همچنین نحوه بهره‌برداری از جنگل‌ها و میزان ضایعات ایجاد شده در فرایند استخراج از جنگل‌ها می‌باشد. امروزه تقریباً سعی شده است از ماشین‌آلات پیشرفته قطع درختان به منظور ایجاد خطر کمتر برای افراد و با هدف تخریب منابع طبیعی کمتر استفاده گردد.

۲- مهم‌ترین مشکل زیست محیطی در رابطه با این صنعت ایجاد ضایعات تولیدی و غبار ناشی از فرایند می‌باشد. استنشاق گردوغبار چوب می‌تواند ناراحتی‌هایی برای کارگران به وجود آورد. بهترین راه مبارزه با این گرد و غبار، جلوگیری از انتشار در هوا است و باید قبل از پخش شدن در هوا توسط سیستم‌های مکش و یا ایجاد رطوبت در واحد تولیدی جهت ته نشین شدن گردوغبار اقدامات صورت گیرد و از سطح محیط کار جمع‌آوری شود.

۳- مشکلاتی که این صنایع در زمینه آلودگی آب و مصرف منابع آبهای زیر زمینی ایجاد می‌کنند.. آب در جریان فرایند برای هر صنعت مورد نیاز می‌باشد. در صنعت چوب، آب از نیازهای اساسی و لازم در استحصال و فرآوری می‌باشد. معمولا آب مورد نیاز در این صنعت از طریق حفر چاه در محل کارخانه و یا استفاده از آبهای روان سطحی مانند رودخانه‌ها صورت می‌گیرد و یا خریداری شده و از طریق تانکر در محل‌های ذخیره آب کارخانه ذخیره و مورد استفاده قرار می‌گیرد. در فرآوری کاغذ نیز از آب به عنوان خنک‌کننده و شوینده استفاده می‌شود. این آب پس از نفوذ در لایه‌های آبهای زیرزمینی به علت داشتن املاح آهکی، گچی و سیلیسی و سایر املاح منجر به آلودگی می‌شود.

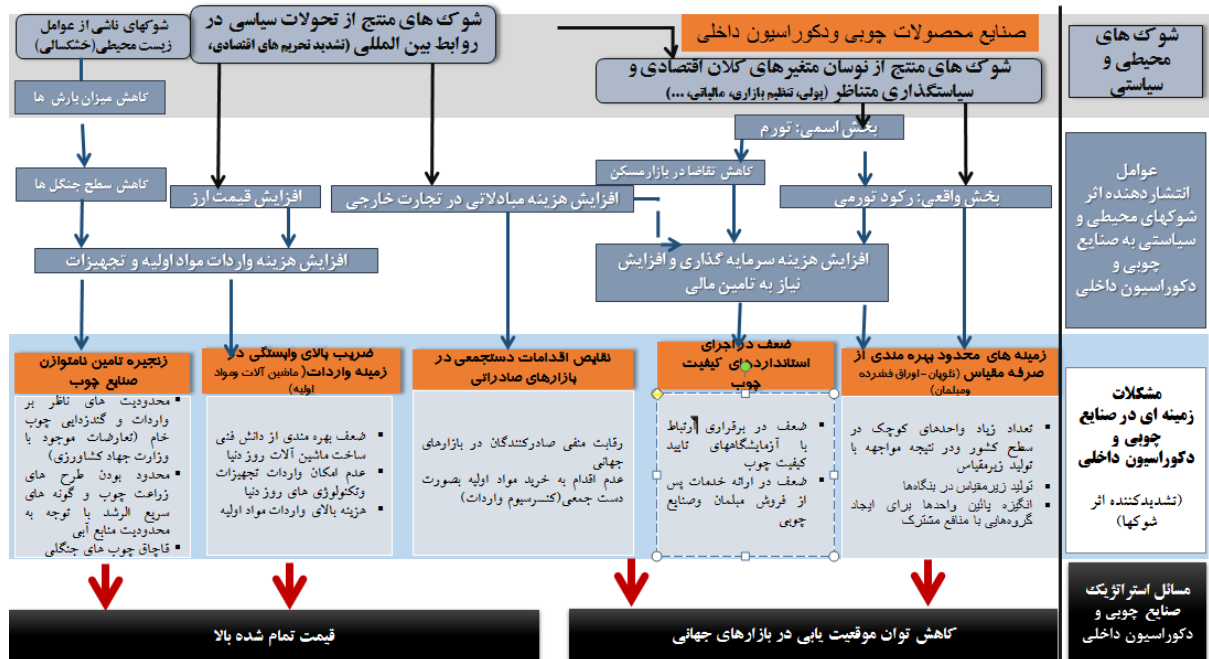
۴- ایجاد سر و صدای زیاد و لرزش بالای ایجاد شده توسط دستگاه‌ها می‌باشد که این مسئله اشکالاتی را برای کارکنان کارخانه و مناطق مسکونی مجاور این واحدها بوجود خواهد آورد لذا لازم به نظر می‌رسد که اقداماتی برای بهبود این شرایط در صنعت ایجاد شود. وجود این موارد و محیط نامناسب، شرایط جذب و نگهداشت کارکنان موجود را با مشکل مواجه خواهد نمود.

۵- آلودگی چوب‌ها و مشکلات ناشی از آن و ایجاد آلرژی‌های پوستی می‌باشد.

۳-۴- مسائل استراتژیک صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی

مسائل اصلی صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی در ایران متعدد هستند و برخی از آنها زمینه‌ساز مسائل دیگر در این صنعت می‌باشد. باید به این نکته توجه داشت که برخی مسائل نشأت گرفته از تکانه‌های بیرونی (اعم از محیطی و سیاستی) است.

«مسائل استراتژیک صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی» که برون‌داد اثر: ۱- شوک‌های محیطی، ۲- عوامل انتشاردهنده و ۳- عوامل تشدیدکننده اثر شوک‌هاست، در سه محور به صورت زیر قابل بیان است:

نمودار شماره ۱۰: شماتیک مسایل استراتژیک صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی

الف) شکاف فناوریانه محصولات تولیدی: یکی از معضلات اصلی صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی ایران، فرسودگی و قدیمی بودن تجهیزات است. با توجه به تحریم‌ها و البته تصمیمات نادرست دولت در این زمینه باعث شد تا صنعت ایران همچنان با وضع سابق به حیات خود ادامه دهد. از دیگر موارد می‌توان به تمایل پائین واحدها به امور تحقیق و توسعه و بسنده کرده به خرید فناوری، ضعف در همکاریهای فناوریانه، ضعف‌های موجود در نظام حاکم بر اجرای استانداردهای موجود، ضعف دسترسی به آزمایشگاه‌های همکار استاندارد و ضعف خدمات پس از فروش محصولات اشاره نمود.

ب) تولید با هزینه بالا: تعدد واحدهای کوچک مقیاس با عملکرد انفرادی و ضعف عملکرد کانون‌های دستجمعی، تولید زیرمقیاس در بنگاه‌های بزرگ و انگیزه پائین واحدها برای ایجاد گروه‌های اقتصادی با منافع مشترک (کنسرسیوم) منجر به تولید با هزینه بالا خواهد شد.

ج) ضعف توان صادرات: علاوه بر محدودیت‌های تحمیل شده به دلیل تحریم‌های بین‌المللی، در حوزه صادرات ضعف بهره‌مندی از برندهای برتر دارای توان رقابت در بازار جهانی و ضعف همکاری در قالب زنجیره‌های ارزش جهانی سبب شده تا در صادرات دچار ضعف شدید باشیم.

د) سهم کاهنده از تقاضای داخلی: از عوامل مهم در کاهش تقاضا، در نتیجه کمبود تسهیلات، ماهیت انفرادی عمده خرید و انباشت تقاضا و عدم توان پاسخگویی توان ساخت داخلی می باشد.

عوامل انتشاردهنده اثر تکانه‌های بیرونی

در این ارتباط سه عامل اصلی به عنوان محرک‌های بروز تکانه در سیستم قابل تبیین است:

الف- شوک‌های ناشی از تحولات سیاستی در روابط بین‌المللی (تشدید تحریم‌های بین‌المللی)

ب- شوک‌های منتج از نوسان متغیرهای اقتصادی (اعم از متغیرهای اسمی، واقعی و کسب‌وکاری)

ج- شوک‌های ناشی از عوامل تغییرات زیست محیطی مثل تغییرات اقلیمی (خشکسالی)

الف) «عوامل انتشاردهنده اثر تشدید تحریم‌های بین‌المللی» بر صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی. این عوامل عبارتند از:

- افزایش هزینه‌های مبادلاتی در تجارت خارجی
- افزایش قیمت ارز
- افزایش هزینه‌های واردات مواد اولیه و ماشین‌آلات خط تولید

در نتیجه موارد برشمرده در این بخش، از یک سو هزینه واردات مواد اولیه مورد نیاز صنایع مذکور را افزایش می‌یابد و از سوی دیگر انگیزه سرمایه‌گذاری جدید در این صنایع کاهش می‌یابد.

ب) «عوامل انتشاردهنده اثر نوسانات محیط کلان اقتصادی» بر صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی. مهمترین این عوامل عبارتند از:

- رکود تورمی
- افزایش هزینه‌های سرمایه‌گذاری و افزایش نیاز به تأمین مالی
- کاهش تقاضا در بازار مسکن
- کاهش قدرت خرید و درآمد سرانه

ج- «عوامل انتشار دهنده اثر تغییرات زیست محیطی مثل تغییرات اقلیمی (خشکسالی)» بر صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی.

- کاهش میزان نزولات آسمانی
- کاهش سطح جنگل‌ها

در نتیجه موارد برشمرده، تابع عرضه در این گروه از محصولات در کشور به لحاظ قیمتی کم‌کشش‌تر می‌شود. به عبارتی، هر قدر قیمت افزایش یابد قدرت عمل تولیدکنندگان برای افزایش میزان تولید کمتر می‌شود.

عوامل تشدیدکننده اثر تکانه‌های بیرونی

این عوامل به‌عنوان مشکلات زمینه‌ای حاکم بر صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی مورد توجه قرار گرفته و در طول زمان شکل گرفته‌اند. مهمترین این مشکلات به شرح جدول ۲۰ می‌باشد:

جدول ۲۰- عوامل تشدیدکننده اثر تکانه‌های بیرونی بر صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی

پیامدهای حاصله	دلایل شکل‌گیری	مولفه‌ها
کاهش توان رقابت‌پذیری هزینه‌ای	▪ پراکندگی واحدهای محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی در کشور و ضعف عملکردهای دسته جمعی ▪ تولید زیرمقیاس در بنگاه‌ها ▪ انگیزه پائین واحدها برای ایجاد گروه‌هایی با منافع مشترک	زمینه‌های محدود بهره‌مندی از صرفه‌های مقیاس
کاهش توان موقعیت‌یابی در بازارهای جهانی کاهش توان رقابت‌پذیری هزینه‌ای	• عدم کنترل کیفیت محصولات تولید شده در کارگاه‌های صنفی به دلیل عدم ارتباط با آزمایشگاه‌های تایید کیفیت • ضعف در ارائه خدمات پس از فروش مبلمان و صنایع چوبی • رقابت منفی صادرکنندگان در بازارهای جهانی • ضعف جایگاه تحقیق و توسعه در ارزش ستانده محصولات تولید شده	ضعف در اجرای استانداردهای کیفیت چوب
کاهش توان رقابت‌پذیری کیفی کاهش توان رقابت‌پذیری هزینه‌ای	ضعف جایگاه استراتژی آمیخته (قیمت، مکان، ترویج و تولید) در هر دو بازار داخلی و خارجی عدم اقدام به خرید مواد اولیه بصورت دستجمعی و (کنسرسیوم واردات)	نقایص اقدامات دستجمعی در بازارهای صادراتی
کاهش توان رقابت‌پذیری کیفی کاهش توان رقابت‌پذیری هزینه‌ای	محدودیت‌های ناظر بر واردات و گندزدایی چوب خام (تعارضات موجود با وزارت جهاد کشاورزی) محدود بودن طرح‌های زراعت چوب و گونه‌های سریع‌الرشد با توجه به محدودیت منابع آبی قاچاق چوب‌های جنگلی	زنجیره تأمین نامتوازن صنایع چوب
تشدید ناترازی در حلقه‌های مختلف محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی و در نتیجه کاهش توان رقابت‌پذیری هزینه‌ای	ضعف بهره‌مندی از دانش فنی ساخت ماشین‌آلات روز دنیا عدم امکان واردات تجهیزات و تکنولوژی‌های روز دنیا هزینه بالای واردات مواد اولیه	ضریب بالای وابستگی

ماخذ: دفتر صنایع سلولزی، چاپ و نوشت افزار

مجموع عوامل برشمرده از مجرای افزایش آسیب‌پذیری و هزینه‌های تولید، نقایص ناظر بر پیچیدگی فضای محصولی در صنعت مذکور و مسائل استراتژیک فوق را به بار می‌آورند.

۴- راهبردها

با عنایت به رهنمودهای مقام معظم رهبری در دیدار با صنعتگران مبنی بر تشکیل کارگروه ملی صنایع و دستور معظم له در تدوین این برنامه ها و با بررسی بازخوردهای راهبردی و عملیاتی از وضعیت کنونی صنعت و شناسایی منابع و فرصت‌های موجود به همراه چالش‌ها و مخاطرات مذکور، نسبت به طراحی راهبرد ها، اهداف و برنامه ها اقدام گردیده است.

- ۱- مدیریت توسعه پایدار جنگل ها و بهره برداری اصولی و علمی بر اساس توان اکولوژیکی جنگل های شمال کشور
- ۲- تأمین مواد اولیه در داخل کشور(صدور مجوز و تسهیل زراعت چوب در کشور با همکاری وزارت جهاد کشاورزی)
- ۳- ساماندهی و تسهیل در واردات مواد اولیه صنایع مرتبط
- ۴- بازسازی و نوسازی خطوط تولید و ماشین آلات
- ۵- ارتقاء سطح کیفیت تولیدات داخلی تا سطح استانداردهای معتبر جهانی
- ۶- سرمایه گذاری مشترک با کشورهای صاحب نام همراه با انتقال تکنولوژی
- ۷- توسعه هدفمند صادرات محصولات صنعت چوب و دکوراسیون داخلی
- ۸- تقویت و تکمیل خوشه های صنعتی و توانمند و منسجم
- ۹- تولید با نام و نشان های تجاری و تولیدات تحت لیسانس نشان های بین المللی

۵- اهداف

با توجه به کمبود مواد اولیه چوب وارداتی و تاثیرات آن بر تولید مقاطع چوبی در حال حاضر ناگزیر این محصولات از طریق واردات تأمین گردد. در صورت تأمین چوب مورد نیاز این صنعت در اول زنجیره تولید از طریق همکاری و مساعدت وزارت جهاد کشاورزی در واردات چوب با پوست و حمایت از طرح های زراعت چوب و فعالین در این صنعت، می توان به چشم انداز خود کفایی در این صنعت و اهداف تولید هم راستا با نیاز بازار مصرف دست یافت.

۵-۱- اهداف کلی:

۱. توسعه زنجیره ارزش محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی
 ۲. ارتقاء ارزش افزوده از طریق توسعه خوشه های صنعتی مرتبط و واردات چوب با پوست
 ۳. افزایش میزان تولید، تنوع و کیفیت تولیدات داخلی متناسب با نیاز بازار داخلی و خارجی
 ۴. افزایش، تنوع و کیفیت محصولات صادراتی و ارتقای رقابت پذیری برای گسترش بازار خارجی
- برای دستیابی به اهداف کلی فوق راهکارهای ذیل پیشنهاد می گردد که لازم الاجرا خواهد بود:

۵-۲- اهداف کمی:

با توجه به چشم انداز این صنعت، در سال ۱۴۰۶ به اهداف کمی ذیل مندرج در جدول شماره ۱۹ دست خواهیم یافت.

جدول شماره 21: چشم انداز، تصویر مورد انتظار در سال ۱۴۰۶

محصول	۱۴۰۲	۱۴۰۳	۱۴۰۴	۱۴۰۵	۱۴۰۶
ام دی اف خام	تولید	۱۳۰۰	۱۴۰۰	۱۵۱۰	۱۷۰۰
	صادرات	۱۰۵	۱۱۳	۱۲۰	۱۳۱
نئوپان خام	تولید	۸۰۷	۸۲۰	۸۵۰	۸۶۰
	صادرات	۱۴۰	۱۵۱	۱۵۸	۱۶۷

واحد: هزار متر مکعب

جدول شماره ۲۱: میزان ارزش مورد نیاز برای تأمین مواد اولیه براساس هدف گذاری تولید در پایان برنامه ۱۴۰۶

شاخص	واحد سنجش	وضعیت موجود سال ۱۴۰۰	سال ۱۴۰۱	هدف سال ۱۴۰۲	هدف سال ۱۴۰۳	هدف سال ۱۴۰۴	هدف سال ۱۴۰۵	هدف سال ۱۴۰۶
ارز مورد نیاز صنایع چوب	میلیون یورو	۳۶۰	۳۹۵	۴۰۰	۴۲۰	۴۴۵	۴۷۰	۴۹۵
ارز صادرات صنایع چوب	میلیون دلار	۱۰۸	۱۱۹	۱۳۰	۱۴۳	۱۵۰	۱۵۸	۱۶۶

۵-۳- اهداف کیفی:

نتایج قابل دستیابی در راستای چشم انداز:

۱. خود کفایی در تولید کامل محصولات مورد نیاز صنعت به لحاظ کمی
۲. افزایش کیفیت محصول به جهت رشد صادرات و با شناخت صحیح نیاز داخلی
۳. افزایش تولید صنایع با ارزش بالاتر
۴. شناخت مقاصد و بازارهای هدف صادراتی
۵. بسترسازی برای حرکت پایدار، جهت دار و موثر در توسعه صنعت مقطوعات چوبی بر اساس سیاست‌های کلان کشور
۶. حمایت از تولید با هدف تعمیق و توسعه بازارهای داخلی و خارجی.
۷. ارتقای رقابت پذیری در بازارهای بین المللی

۶- برنامه های عملیاتی:

راهکار ۱: توسعه صحیح زنجیره ارزش

۱. تقویت و توسعه ظرفیت‌های تولیدی
۲. ساماندهی و اصلاح فرآیندها و رویه‌های فضای کسب و کار صنعت به منظور تسریع در تأمین مواد اولیه واسطه‌ای، اجزا و قطعات مورد نیاز.

راهکار ۲: استاندارد سازی:

۱. بروزرسانی استانداردهای لازم در صنعت مقطوعات چوبی مطابق با استانداردهای بین المللی
۲. جهت دهی کلیه بنگاه‌های تولیدی (صنفي - صنعتی) به استفاده از استانداردهای روز دنیا

راهکار ۳: توسعه بازار:

۱. حمایت از افزایش حجم و تنوع محصولات تولیدی داخلی و صادراتی با توجه به قابلیت‌ها و توانمندی‌های ایجاد شده در کشور

راهکار ۴: سیاست های تجاری و تعرفه ای:

۱. افزایش دسترسی به بازارهای صادراتی از طریق بهره‌مندی از ظرفیت موافقت نامه‌های منطقه‌ای دو و چند جانبه جاری و همچنین انعقاد موافقت نامه‌های جدید با سایر همسایگان و شرکای تجاری
۲. تشویق حضور بنگاه‌ها در رویدادهای منطقه ای و بین المللی

راهکار ۵: توجه به اجرای سیاست های رشد سبز و حفاظت از محیط زیست در توسعه صنعتی:

۱. ایجاد زیرساخت‌های لازم برای واردات مقطوعات چوبی و ضرورت ضدعفونی آن در مبدأ
۲. اجرای طرح های درختکاری گونه‌های سریع‌الرشد در زمین های مستعد، توسط تولیدکنندگان داخلی (زراعت چوب)
۳. اجرای طرح های توسعه‌ای تولید ام دی اف خام منوط به تأمین چوب از محل واردات

راهکار ۶: تأمین مالی و پشتیبانی:

۱. تأمین مالی و پشتیبانی با تخصیص تسهیلات مالی مناسب به منظور تحقق اهداف تعیین شده
۲. ارائه مشوق‌های لازم (مشوق‌های مالیاتی و تخفیفات تأمین اجتماعی) جهت هدایت و جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی

۷- سازوکارها

جدول شماره 22: سازوکارها در راستای راهبردهای تعیین شده

ردیف	راهبرد	سازوکارهای اجرایی
۱	مدیریت توسعه پایدار جنگل ها و بهره برداری اصولی و علمی بر اساس توان اکولوژیکی جنگل های شمال کشور	احیای جنگل های مخروبه و کم بازده نهال کاری در سطح مناطق باز و فاقد پوشش جنگلی اجرای برنامه های پرورش جنگل (پرورشی) در سطح جنگل های جوان اعم از طبیعی و دست کاشت اجرای برنامه های مورد نظر علم جنگل شناسی جهت ارتقاء کمی و کیفی جنگل افزایش توان اکولوژیکی و بالا بردن ظرفیت بالقوه جنگلها بهره برداری اصولی و علمی از جنگلهای بر اساس توان اکولوژیک جنگل حمایت از زراعت چوب و کشت فراسرزمینی از سوی وزارت جهاد کشاورزی
۲	تأمین مواد اولیه در داخل کشور	افزایش سطح زراعت چوب از طریق واگذاری عرصه های مناسب از سوی سازمان جنگلها افزایش تولید چوب در واحد سطح از طریق ترویج استفاده از گونه های پر بازده معرفی شده و استفاده از گونه های بومی با سازگاری بالا پرداخت تسهیلات کم بهره و طولانی مدت توسط دولت تأمین نهال رایگان و الزام خرید محصول به نرخ روز از سوی صاحبان صنایع چوب و کاغذ به طور مستقیم از تعاونی زارعین چوب حمایت از طرح های تحقیقاتی کاربردی به منظور افزایش بهره وری زراعت چوب پوشش بیمه ای مناسب برای طرح زراعت چوب از طریق پرداخت یارانه توسط دولت به منظور اطمینان بخشی به زارعین جهت مشارکت بیشتر در این امر
۳	ساماندهی و تسهیل در واردات مواد اولیه صنایع	رفع موانع واردات چوب با پوست از طریق همکاری با سازمان حفظ نباتات شناسایی و معرفی مناطق پاک و عاری از آفات گیاهی (pest free) area در کشورهای روسیه اوکراین و بلاروس و گونه های چوبی قابل واردات با پوست از سوی سازمان حفظ نباتات بررسی و اعلام دستورالعمل ضدعفونی با استفاده از اشعه گاما توسط سازمان حفظ نباتات جهت واردات چوب با پوست استقرار شعبه قرنطینه چوب (نظیر سازمان دامپزشکی) در کشور روسیه (مبدا) توسط سازمان حفظ نباتات برای واردات چوب با پوست برگزاری کارگاه آموزشی بین المللی با همکاری سازمان های بین المللی مانند کنوانسیون بین المللی حفظ نباتات IPPC و سازمان بین المللی الوار گرمسیری ITTO به منظور تبادل اطلاعات در خصوص روش های نوین قرنطینه و تسهیل در واردات چوب اختصاص منابع مالی (ارزی و ریالی) خاص برای اقتصادی نمودن تسهیل در واردات چوب بدون پوست مورد نیاز در سازمان حفظ نباتات تخصیص ارز واردات مواد اولیه وارداتی از سویی تسهیل در قوانین و مقررات بانک مرکزی،
۴	بازسازی و نوسازی خطوط تولید و ماشین آلات	اعطای تسهیلات (ارزی و ریالی) با نرخ بهره مناسب به واحدهای صنایع چوبی جهت بازسازی و نوسازی و سرمایه در گردش توجه به استفاده از مشاورین متخصص خارجی در کنار متخصصین داخلی جهت ارزیابی طرحهای صنایع چوبی و دکوراسیون داخلی حمایت از فعالیتهای تحقیق و توسعه در واحدهای تولیدی

		مدیریت واردات (حمایت تعرفه ای منطقی از کل زنجیره های تولید) به منظور ارتقاء توان رقابت تولیدکنندگان داخلی و ترغیب آنها جهت دستیابی به تکنولوژی مدرن و به روز رسانی رعایت حداقل ظرفیت اقتصادی تولید در باسازی، نوسازی و جایگزینی ماشین آلات صنایع چوب
۵	ارتقاء سطح کیفیت تولیدات داخلی تا سطح استانداردهای معتبر جهانی	توجه بیشتر به استانداردهای معتبر و روز دنیا در تدوین استانداردهای ملی از سوی سازمان ملی استاندارد ارتقاء تدریجی مستمر و قابل برنامه ریزی سطح کیفیت در استانداردهای ملی پشتیبانی از توسعه استانداردهای شرکتی فراتر از استاندارد ملی در قالب نام و نشان تجاری معتبر داخلی
۶	سرمایه گذاری مشترک با کشورهای صاحب نام همراه با انتقال تکنولوژی	پشتیبانی از واحدهای تولیدی جهت انتقال تکنولوژی پشتیبانی از واحدهای تولیدی جهت سرمایه گذاری و تولید مشترک اطمینان بخشی به سرمایه گذاران خارجی در خصوص ثبات سیاستهای اقتصادی تسهیل در جریان ورود و خروج سرمایه به کشور حمایت از سرمایه گذاری مشترک در طرحهای دارای اولویت از نظر وزارت متبوع پشتیبانی از واحدهای تولیدی به منظور تسهیل در انتقال دانش فنی و تکنولوژی از کشورها و شرکتهای معتبر و صاحب نام
۷	توسعه هدفمند صادرات محصولات	شناسایی پتانسیل های (کمی و کیفی) صادراتی کشور شناسایی نیازهای وارداتی کشورهای هدف جهت گسترش و افزایش حضور هدفمند و مستمر کالاهای ایرانی در این کشورها کاهش هزینه های تجاری در صادرات تسهیل در اجرای تشریفات قانونی صادرات اعطای جوایز صادراتی به صادرکنندگان پشتیبانی در برگزاری نمایشگاه های تخصصی در بازارهای هدف توسط برگزار کننده های متخصص
۸	تقویت و تکمیل خوشه های صنعتی و توانمند و منسجم	انجام مطالعات و تعیین مکان های مناسب برای خوشه های صنعتی تأمین زیرساخت های مورد نیاز تشکیل خوشه های صنعتی حمایت از ایجاد شبکه های پیمانکاری تولید ایجاد شبکه های همکاری میان بنگاهای
۹	نام و نشان تجاری سازی و تولیدات تحت لیسانس	انعقاد تفاهم نامه های همکاری های مشترک بین شرکتهای دارای نام و نشان تجاری معتبر داخلی و خارجی ایجاد مشوق های لازم جهت ترویج نام و نشان تجاری ملی برگزاری نمایشگاههای تخصصی دولتی داخلی و خارجی

۸- طرح‌ها(پروژه‌ها)

با توجه به مجموعه اقدامات و سیاست‌های اجرایی تبیین شده برای توسعه صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی پروژه بهبود برای نیل به اهداف استراتژیک و راهبردهای مطرح شده در این برنامه به شرح جدول زیر تعریف می‌شود.

جدول 23- پروژه‌های بهبود در راستای تسهیل اجرای سیاست‌ها و اقدامات اجرایی برای صنعت

ردیف	نام پروژه	زمان بندی	زمان بندی پایان	مجری
۱	توسعه خوشه‌های تخصصی (طراحی و تولید) بر مبنای تولید محصولات با کیفیت و با تعمیق ساخت داخل	بهمن ماه ۱۴۰۲	بهمن ۱۴۰۳	اداره کل دفتر صنایع سلولزی، چاپ و نوشت افزار

۹- الزامات و ابزارکار:

۹-۱- الزامات:

تدوین برنامه کلان و بلند مدت توسعه صنعت ام دی اف در کشور، مبتنی بر توجه به حفاظت محیط زیست و اجرای سیاست‌های رشد سبز بوده و برای دستیابی به مقاصد تعیین شده علاوه بر اصلاح ساختارها، باید الزاماتی (کارکردها و خط‌مشی‌هایی) در سایر بخش‌ها نیز فراهم باشند که عبارتند از:

۱- اقتصادی: - مبارزه مستمر با قاچاق چوب و جنگل‌خواری

- حمایت‌های مالی مانند تسهیلات سرمایه در گردش تولیدکنندگان
- تخصیص تسهیلات مالی مناسب به منظور تحقق اهداف تعیین شده برای صنایع چوب کشور

۲- فرهنگی: - ترویج فرهنگ همکاری میان رقبا

- اعتماد سازی جهت استفاده از تولیدات و محصولات داخلی

۳- سیاست‌گذاری:

- در سطح جامعه جهانی، گسترش روابط دوجانبه و چند جانبه با طیف وسیعی از کشورها، به ویژه کشورهای همسایه و

همسایه

۴) انگیزشی:

- ترغیب تولید کنندگان با نگرش به تحقیق و توسعه به عنوان سرمایه گذاری ونه هزینه کرد

۵) تعاملات جهانی:

- گسترش روابط دوجانبه و چند جانبه با طیف وسیعی از کشورها، به ویژه کشورهای همسایه و همسایه

کیفیت بدون شک یکی از مهم‌ترین عوامل در تولید و فروش محصول در بازار می‌باشد. کیفیت را می‌توان تطابق با استانداردها، مطابقت با خواست و نیاز مشتری و ... تعریف نمود. همچنین این عامل یکی از موثرترین و فاکتورها جهت حضور و رسوخ در بازارهای بین‌المللی می‌باشد. تا جاییکه، یکی از مهم‌ترین عوامل عدم موفقیت کشور ما در بازارهای جهانی عدم دستیابی به کیفیت رقابت‌پذیر با محصولات چوبی عرضه شده توسط کشورهای پیشرو در عرصه صادرات عنوان می‌شود. سازوکارها و پروژه‌ها با فرض بقای تحریم‌ها طراحی شده و با اجرای این پروژه‌ها، تحریم‌های ظالمانه خنثی خواهند شد. البته اگر تحریم‌ها رفع شوند، در برخی موارد (مانند افزایش فرصت برای بازاریابی، مشارکت در زنجیره‌های بین‌المللی، انتقال پول و لجستیک) هزینه‌های کمتری به این بخش وارد می‌شود.

۹-۲- ابزار کار:

به منظور مدیریت و رصد نحوه ی اجرای راهبردهای مصوب در برنامه فوق، با تنظیم بازبینه به شرح سوالات ذیل، کار با جزییات کامل توسط مدیران پایه، میانی و ارشد وزارت صمت رصد و پایش می گردد. نمونه سوالات بازبینه شامل ۶۴ سوال به شرح ذیل بوده که در یک ارزیابی ۳۶۰ درجه ای کل فعالیت های تعریف شده در دفتر صنایع سلولزی، چاپ و نوشت افزار را رصد کرده و نتایج را قابل ارزیابی می نماید.

سوالات گروه نوآوری و فناوری

۱. آیا مشارکت و حضور در جلسات فناوری و نوآوری حوزه معاونت در ماه گذشته صورت پذیرفته است؟ (در صورت مشارکت در بیش از ۷۰ درصد جلسات پاسخ «بلی» می باشد)
 ۲. آیا جلسات فناوری و نوآوری آن دفتر در ماه گذشته برنامه ریزی و برگزار شده است؟
 ۳. آیا پروانه های تحقیق و توسعه صادر شده در حوزه فعالیت های آن دفتر در این ماه نسبت به ماه گذشته رشد داشته است؟
 ۴. آیا فهرست پژوهش های علمی اخیر صورت پذیرفته در حوزه آن صنعت احصاء شده و خلاصه برداری از مطالب بصورت فصلی صورت پذیرفته و در فضای مجازی منتشر شده است؟
 ۵. آیا گزارشی مستند از فناوری های نوین ارائه شده در نمایشگاه ها تهیه و به اطلاع عموم رسانده شده است؟
 ۶. آیا بررسی تولید محصولات جدید و نوآورانه با رویکرد های مهندسی ارزش (نظیر کاهش قیمت، افزایش کیفیت کاهش ارزبری و یا صرفه جویی در انرژی) صورت پذیرفته است؟
 ۷. آیا ترسیم افق و چشم انداز آتی آن صنعت با رویکرد آینده پژوهی و تجارت بین المللی صورت پذیرفته است؟
 ۸. آیا گزارشات جهانی منتشر شده در خصوص «شاخص جهانی نوآوری» و وضعیت کشور و صنعت در زیرشاخص ها رصد گردیده است؟
 ۹. آیا رصد سامانه پایش BI و پیگیری اصلاحی/تکمیلی در خصوص بهبود آن سامانه برای رشته فعالیت های جدید صورت پذیرفته است؟
 ۱۰. ضمن رصد سطح فناوری واحدها، آیا فهرست واحدهایی که با سطح فناوری پایین مشغول به فعالیت می باشند (قابل ارتقاء) احصاء گردیده است؟
 ۱۱. آیا تعامل با نیروهای دانشی، پژوهشگاه ها، واحدهای دانش بنیان و واحدهای تحقیق و توسعه سایر صنایع صورت پذیرفته است؟
 ۱۲. آیا تشکیل زیست بوم های فناورانه (با در نظر گرفتن کلیه ارکان و ذینفعان) انجام پذیرفته است؟ (در صورت انجام آخرین وضعیت پیشرفت زیست بوم های تعریف شده رصد و ارائه گردد)
 ۱۳. آیا مجموع پروژه های تعریف شده در حوزه آن دفتر تخصصی در سامانه مدیریت پروژه وزارت متبوع، نسبت به ماه گذشته پیشرفت داشته است؟ (میزان پیشرفت در این قسمت درج گردد: میزان رشد: درصد)
 ۱۴. آیا در خصوص تحقق مفاد تفاهم نامه همکاری مشترک این معاونت با سازمان پژوهش های علمی و صنعتی ایران اقدام صورت پذیرفته است؟
 ۱۵. آیا برنامه ریزی و اجرای بازدید های فناورانه در قالب اردوهای راهیان پیشرفت انجام پذیرفته است؟
 ۱۶. آیا در خصوص تشویق واحدهای مستعد به ارائه طرح های فناورانه و نوآورانه و دریافت معافیت مالیاتی اقدام صورت پذیرفته است؟
- سوالات گروه تولید و سرمایه گذاری:
۱۷. آیا روند صدور مجوزهای تولیدی جدید (جواز تاسیس و پروانه بهره برداری و ...) مرتبط با آن دفتر تخصصی طی یک ماه گذشته رصد گردیده است؟
 ۱۸. آیا مراحل پیشرفت طرح های تولیدی، طی یک ماهه گذشته تحت رصد قرار گرفته است؟

۱۹. آیا درخصوص طرح هایی که در چند سال اخیر پیشرفتی نداشته اند پیگیری و اقدام لازم صورت پذیرفته است؟
۲۰. آیا آمار مجوزهای لغو شده طی یک ماه اخیر احصاء و تحت رصد قرار دارد؟
۲۱. آیا بروزرسانی فهرست صنایع اشباع و تکراری و فهرست فرصت های سرمایه گذاری جدید صورت پذیرفته است؟
۲۲. آیا میزان تأمین مواد اولیه صنایع مرتبط با آن دفتر تخصصی در سامانه بهین یاب و یا عرضه آن اقلام در بورس کالا رشد داشته است؟ (در صورت رشد به میزان بیش از ۲ درصد پاسخ «بلی» می باشد)
۲۳. آیا واحدهای احیا شده تحت رصد قرار گرفته اند؟
۲۴. آیا فهرست و تقویم افتتاحیه پروژه های صنعتی و رویداد های تقویمی مهم حوزه صنعت، احصاء و اعلام گردیده است؟
۲۵. آیا ضریب شفافیت کالاهای مرتبط با آن دفتر نسبت به ماه گذشته رشد داشته است؟
۲۶. آیا اهداف تولید ماهیانه طبق برنامه تولید ماهیانه محقق گردیده است؟ (در صورت تحقق بالای ۸۰ درصد مجموع فعالیت ها، پاسخ «بلی» می باشد)
۲۷. آیا دلایل رشد و یا افت تولید نسبت به ماه گذشته، مدت مشابه و برنامه تولید احصاء و پیگیری شده است؟
۲۸. آیا ساماندهی واحدهای صنفی-تولیدی صورت پذیرفته است؟
۲۹. آیا رصد سامانه پایش BI و پیگیری اصلاحی/تکمیلی درخصوص بهبود آن سامانه برای رشته فعالیت های جدید صورت پذیرفته است؟
۳۰. آیا پیگیری لازم جهت ورود اطلاعات تولید و فروش توسط واحدهای تولیدی که اظهار تولید ننموده اند با رصد سامانه جامع تجارت صورت پذیرفته است؟
۳۱. آیا تدارک تأمین کالاهای ضروری مردم با توجه به ایام تقویمی پیش رو و احتمال نوسان تقاضا در آن ایام، رصد گردیده است؟
۳۲. آیا جدیدترین فهرست چالش های تولید مرتبط با هر بخش صنعت مرتبط و راهکارهای پیشنهادی، تهیه و احصاء گردیده است؟
- سوالات گروه بازار و تجارت خارجی**
۳۳. آیا تراز تجاری از ابتدای سال نسبت به مدت مشابه در سال گذشته افزایش پیدا کرده است؟
۳۴. آیا هدف صادراتی از ابتدای سال تاکنون محقق گردیده است؟ (در صورت تحقق بالای ۸۰ درصد، پاسخ «بلی» می باشد)
۳۵. آیا نسبت میزان تأمین ارز به تخصیص ارز در این ماه نسبت به ماه گذشته رشد داشته است؟ (میزان رشد در این قسمت درج گردد: میزان رشد: درصد)
۳۶. آیا مدیریت واردات (تعديل حقوق ورودی، بازنگری در فهرست ممنوعیت ها، کارتابل فنی و ...) برخی اقلام، اقدام و پیگیری گردیده است؟
۳۷. آیا پیشنهاد همکاری های اقتصادی دوجانبه با سایر کشورها بر اساس ظرفیت های تولیدی و صادراتی تهیه و اعلام گردیده است؟
۳۸. آیا روند قیمت کالاهای مهم، منتخب، ملتهب و یا کالاها با نشان های تجاری برتر داخلی صورت پذیرفته و پیگیری لازم درخصوص مدیریت قیمت های غیرمعارف صورت پذیرفته است؟
۳۹. آیا رصد قیمت جهانی کالاها از طریق وبگاه های معتبر خارجی و مقایسه با قیمت آن اقلام در داخل کشور صورت پذیرفته است؟
۴۰. آیا شاخص تورم رشته فعالیت های مرتبط با آن دفتر تخصصی کمتر از تورم کل صنعت بوده است؟ (منبع: گزارشات مرکز آمار ایران)
۴۱. آیا روند قیمت و عرضه مواد اولیه (پتروشیمی / فولادی) در بورس کالا رصد گردیده است؟
۴۲. آیا درج قیمت ها در سامانه ۱۲۴ توسط تولیدکنندگان و عرضه کنندگان صورت پذیرفته است؟

۴۳. آیا اقدام لازم بمنظور تسهیل رقابت و منع انحصار شامل شناسایی و معرفی واحد انحصار کننده به شورای رقابت (صورت پذیرفته است؟
۴۴. آیا اقدام لازم بمنظور صیانت از نشان تجاری واحدهای تولیدی داخلی صورت پذیرفته است؟
۴۵. آیا طرح مبارزه با کالای قاچاق و تقلبی تکمیل و ارائه گردیده است؟ (در صورت انجام بروزرسانی در سه ماه گذشته پاسخ «بلی» می باشد)
۴۶. آیا پیگیری مصوبات کارگروه مبارزه با کالای قاچاق و تقلبی و بروزرسانی نسخه جدید بازبینی صورت پذیرفته است؟
۴۷. آیا درصد پیشرفت پروژه مبارزه با کالای قاچاق و تقلبی بر اساس اطلاعات بازبینی احصاء گردیده است؟ (میزان رشد در این قسمت درج گردد: میزان رشد: درصد)
۴۸. آیا اطلاعات مرتبط با پروژه های مبارزه با کالای قاچاق و تقلبی (منشور، ساختار شکست، ریسک ها، بروزرسانی درصد پیشرفت) در سامانه IPMP بارگزاری گردیده است؟
- سوالات گروه کسب و کار و منابع انسانی
۴۹. آیا بازنگری در خصوص تکمیل و ویرایش کتابچه راهنمای کسب و کار صنایع مرتبط به صورت فصلی انجام پذیرفته است؟
۵۰. آیا رصد میزان تحقق برنامه های راهبردی آن دفتر و ویرایش و تکمیل اقدامات مرتبط با آن انجام پذیرفته است؟
۵۱. آیا کارگروه ملی صنایع مرتبط بصورت فصلی با حضور نمایندگان انجمن های تخصصی و سایر اعضا موثر در زیست بوم سیاست گذاری صنعت تشکیل شده است؟
۵۲. بر اساس گزارش ماهیانه منتشر شده اتاق بازرگانی ایران، آیا عدد شامخ این ماه بالای عدد شامخ متوسط صنعت قرار دارد؟
۵۳. آیا ایجاد کارگروه ارتقای سلامت و مبارزه با فساد و برگزاری جلسات در اینخصوص صورت پذیرفته است؟ (شناسایی و رفع فساد در نظام تولید، بازار و نظام اداری)
۵۴. آیا بروزرسانی آیین نامه ها و دستور العمل های مرتبط طی ماه گذشته صورت پذیرفته است؟
۵۵. آیا جهت تحقق برنامه هفتم توسعه، مقدمات فراهم گردیده است؟ (تدوین دستور العمل های اجرایی)
۵۶. آیا ارجاع مشکلات بنگاه ها به ستاد تسهیل و رفع موانع تولید، پیگیری مصوبات آن ستاد و پاسخ به بنگاه های مذکور صورت پذیرفته است؟ (شاخص : میزان تحقق مصوبات مرتبط)
۵۷. آیا نظارت لازم بر تبلیغات انجام شده توسط تولیدکنندگان صورت پذیرفته است؟
۵۸. آیا پیگیری لازم در خصوص طرح شناسایی واحدهای برتر صورت پذیرفته است؟
۵۹. آیا رصد کسب و کار های الکترونیکی فعال در آن حوزه (آمارهای کسب و کارها الکترونیکی، رعایت ضوابط قانونی) صورت پذیرفته است؟
۶۰. آیا پیگیری اجرا قانون ممنوعیت استفاده از عناوین و اصطلاحات بیگانه (پاسداشت زبان پارسی) در بخش صنعت صورت پذیرفته است؟
۶۱. آیا نیازهای آموزشی مورد نیاز کارشناسان و مدیران دفتر تخصصی بروزرسانی گردیده است؟
۶۲. آیا محتوای آموزشی (محتوای متنی، بسته های آموزشی و ...) جهت رفع نیازهای شناسایی شده نیروهای انسانی آن دفتر تهیه و در اختیار آنها قرار گرفته است؟
۶۳. آیا پیام ها و محتواهای آموزشی تخصصی در حوزه صنعت جهت استفاده صنعتگران و عموم تهیه و منتشر گردیده است؟
۶۴. آیا اقدام بمنظور برگزاری دوره های آموزشی و ارائه دستاوردهای نوین علمی در حاشیه برگزاری نمایشگاه های تخصصی صنایع مرتبط صورت پذیرفته است؟

۱۰- ویژگی ها:

برنامه « صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی » جامع بوده و بر مبنای نظری کامل و دقیقی استوار است؛ سازوکارهای پیش‌بینی شده «یکپارچه، اثربخش، کارا، تاب‌آور، بازدارنده و کاربرپذیر» طراحی شده‌اند. در برنامه عملیاتی، استقرار سازوکارها نیز با رویکرد بازگشت‌پذیری لحاظ شده است. مصادیق این ویژگی‌ها عبارتند از:

الف. چارچوب‌های نظری و تجربی پشتیبان

در تدوین برنامه از الگوهای رقابت‌پذیری، زنجیره ارزش و تدوین برنامه استراتژیک بهره‌گیری شده است؛ در نتیجه امکان ایجاد زبان و فهم مشترک و اجماع را فراهم کرده و ظرفیت اشتراک و انباشت دانش را دارد.

ب. جامعیت:

- همه فعالیت‌های پیش‌نیاز مانند تأمین منابع ارزی و مواد اولیه پیش‌بینی شده‌اند.
 - علاوه بر ارایه راه‌حل جامع و پوشش همه مسائل، محاسبات متغیرها (مقاصد و شاخص‌ها)، طراحی برنامه‌های عملیاتی و تدوین قوانین و مقررات نیز انجام شده است.
- ج. یکپارچگی؛ هماهنگی و پیوستگی درونی و محیطی:

- تشدید فضای رقابتی از طریق گسترش شفافیت و اعمال نظارت‌های خودکنترلی در کنار تشویق تولید در مقیاس و افزایش تمرکز در رقابت به نحو توأمان پیش‌بینی شده است.
 - با افزایش الزامات ناظر بر ساخت داخل که همزمان از طریق هدفگذاری‌های صادراتی پیگیری می‌گردد، تراز ارزی این صنعت نیز بهبود خواهد یافت.
- د. اثربخشی؛ همسویی و دستیابی به انتظارات و الزامات:

انتظار می‌رود با اجرایی شدن برنامه‌های تولید در مقیاس، تأمین مالی زنجیره‌ای و افزایش محتوای داخلی در زنجیره ضمن کاهش هزینه تمام شده، به تدریج و با شکل‌گیری اکوسیستم‌های نوآوری و هوشمندسازی، بهبود کیفی در محصولات نیز مشهود گردد.

ه. تاب‌آوری: توانایی حفظ کارکردها پس از نکانه‌های بیرونی:

- با کاهش وابستگی وارداتی در زنجیره و در عین حال تأمین اهداف توسعه صادرات در این صنعت (ذیل چتر برندهای قدرتمند) ضمن کاهش هزینه تمام شده، میزان تاب‌آوری در زنجیره نیز ارتقاء یابد.
- با افزایش تولید و افزایش عمق ساخت داخل در صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی از طریق تأمین مواد اولیه با زراعت چوب و از طرفی طراحی و ساخت دستگاهها و تجهیزات مورد نیاز در داخل کشور، رابطه خریدهای خارجی با تولید صنعت محصولات چوبی و دکوراسیون داخلی به حداقل رسیده که تحت تاثیر شوک‌های بیرونی مانند نوسانات درآمدهای نفتی، تغییرات نرخ ارز و تحریم‌های بین‌المللی قرار نمی‌گیرند.

پیوست ها:

پیوست ۱:

استانداردهای مرتبط با چوب، اوراق فشرده چوبی، تخته خرده چوب

پیوست ۲:

استانداردهای تخته فیبر

پیوست ۳:

استانداردهای مرتبط با چوب، اوراق فشرده چوبی، تخته لایه، طبقه بندی

پیوست ۴:

استانداردهای بین‌المللی مرتبط با چوب و محصولات چوبی

پیوست ۵:

استانداردهای ملی صنعت مبلمان

پیوست ۶:

استانداردهای تعریف شده مبلمان

پیوست ۷:

استانداردهای کیفیت محصولات مبلمان

پیوست ۸:

استانداردهای جهانی مبلمان به تفکیک نوع محصول

پیوست ۹:

معرفی کدهای تعرفه صنعت مبلمان

پیوست ۱۰:

کد تعرفه مبلمان چوبی

استانداردهای مرتبط با چوب، اوراق فشرده چوبی، تخته خرده چوب، ویژگی‌ها و روش‌های آزمون^{۳۱}

ردیف	عنوان
۱	استاندارد ملی ایران شماره ۲۱۸۸۸: سال ۱۳۹۵، چوب، اوراق فشرده، اندازه‌گیری مقاومت خمشی مرطوب پس از غوطه‌وری در آب 70°C یا 100°C (دمای جوش)
۲	ISO ۳۳۴۰: Fibre building boards, Determination of sand content
۳	استاندارد ملی ایران شماره ۲۷۲۷: سال ۱۳۶۶، روش تعیین شن موجود در تخته فیبر، با استفاده از استاندارد ISO ۳۳۴۰: ۱۹۷۶ تدوین شده است. ISO 9426, Wood-based panels, Determination of dimensions of panels
۴	استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۲۵۵: سال ۱۳۸۹، چوب، اوراق فشرده، تعیین ابعاد ورق‌ها، با استفاده از استاندارد ISO ۹۴۲۶: ۲۰۰۳ تدوین شده است. ISO 9427, Wood-based panels, Determination of density
۵	استاندارد ملی ایران شماره ۵۷۸۵: سال ۱۳۸۸، چوب، اوراق فشرده چوبی، تعیین دانسیته، روش آزمون، با استفاده از استاندارد ISO ۹۴۲۷: ۲۰۰۳ تدوین شده است. ISO 12460-1, Wood-based panels, Determination of formaldehyde release, Part 1: Formaldehyde emission by the 1-cubic-metre chamber method
۶	استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۶۴۲-۱: سال ۱۳۸۸، چوب، اوراق فشرده چوبی، تعیین مقدار گاز فرم‌آلدهید آزاد شده، قسمت ۱، انتشار گاز فرم‌آلدهید با استفاده از محفظه‌ای به حجم یک مترمکعب، با استفاده از استاندارد ISO 12460-1: 2007 تدوین شده است. ISO 12460-2, Wood-based panels, Determination of formaldehyde release, Part 2: Small-scale chamber method
۷	استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۶۴۲-۳: سال ۱۳۸۹، چوب، اوراق فشرده، تعیین مقدار گاز فرمالدهید آزاد شده قسمت ۳، روش آنالیز گازی، با استفاده از استاندارد ISO ۱۲۴۶۰-۳: ۲۰۰۸ تدوین شده است. ISO 12460-3, Wood-based panels, Determination of formaldehyde release, Part 3: Gas analysis method
۸	استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۶۴۲-۴: سال ۱۳۸۹، چوب، اوراق فشرده، تعیین مقدار گاز فرمالدهید آزاد شده، قسمت ۴، روش خشکانه، با استفاده از استاندارد ISO ۱۲۴۶۰-۴: ۲۰۰۸ تدوین شده است. ISO 12460-4, Wood-based panels, Determination of formaldehyde release, Part 4: Desiccator method
۹	استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۶۴۲-۵: سال ۱۳۸۹، چوب، اوراق فشرده، تعیین مقدار گاز فرمالدهید آزاد شده، قسمت ۵، روش استخراج، با استفاده از استاندارد ISO ۱۲۴۶۰-۵: ۲۰۰۸ تدوین شده است. ISO 12460-5, Wood-based panels, Determination of formaldehyde release, Part 5: Extraction method
۱۰	استاندارد ملی ایران شماره ۱۶۳۸۹: سال ۱۳۹۱، ساختمان چوبی، اوراق فشرده چوبی، خواص ساختمانی، روش آزمون، با استفاده از استاندارد ISO ۱۶۵۷۲: ۲۰۰۸ تدوین شده است. ISO 16572, Timber structures, Wood-based panels, Test methods for structural properties
۱۱	استاندارد ملی ایران شماره ۲۴۲۲: سال ۱۳۸۶، چوب، اوراق فشرده، تعیین مدول الاستیسیته در خمش و مقاومت خمشی، با استفاده از استاندارد ISO ۱۶۹۷۸: ۲۰۰۳ تدوین شده است. ISO 16978, Wood-based panels, Determination of modulus of elasticity in bending and of bending strength

^{۳۱} ماخذ: سازمان استاندارد ملی ایران (<https://www.isiri.gov.ir>)

ردیف	عنوان
۱۲	ISO 16979, Wood-based panels, Determination of moisture content استاندارد ملی ایران شماره ۵۷۸۶: سال ۱۳۸۹، چوب، اوراق فشرده، تعیین رطوبت، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۳ ISO ۱۶۹۷۹: تدوین شده است.
۱۳	ISO 16981, Wood-based panels, Determination of surface soundness استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۲۵۳: سال ۱۳۸۹، چوب، اوراق فشرده، تعیین استحکام سطح، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۳ ISO ۱۶۹۸۱: تدوین شده است
۱۴	ISO 16983, Wood-based panels, Determination of swelling in thickness after immersion in water استاندارد ملی ایران شماره ۲۴۸۹: سال ۱۳۸۶ چوب، اوراق فشرده، روش تعیین واکنشیدگی ضخامت پس از غوطه‌وری کامل در آب، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۳: ISO ۱۶۹۸۳ تدوین شده است.
۱۵	ISO 16984, Wood-based panels, Determination of tensile strength perpendicular to the plane of the panel استاندارد ملی ایران شماره ۱۴۵۴۶: سال ۱۳۹۱، چوب، اوراق فشرده، تعیین مقاومت کششی عمود بر سطح، روش آزمون، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۳: ISO ۱۶۹۸۴ تدوین شده است.
۱۶	ISO 16985, Wood-based panels, Determination of dimensional changes associated with changes in relative humidity
۱۷	ISO ۱۶۹۸۷, Wood-based panels, Determination of moisture resistance under cyclic test conditions استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۲۷۰: سال ۱۳۸۸، چوب، اوراق فشرده چوبی، مقاومت به رطوبت دوره‌ای در شرایط آزمایشی متناوب، روش آزمون، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۳: ISO ۱۶۹۸۷ تدوین شده است.
۱۸	ISO 16998, Wood-based panels, Determination of moisture resistance- Boil test استاندارد ملی ایران شماره ۱۹۶۲۰: سال ۱۳۹۳، چوب، اوراق فشرده چوبی، تعیین مقاومت به رطوبت، روش آزمون آب جوش، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۳: ISO ۱۶۹۹۸: تدوین شده است.
۱۹	ISO 17064, Wood based panels, Fibreboard, particleboard and oriented strand board (OSB), Vocabulary استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۲۶۸: سال ۱۳۸۸، چوب، اوراق فشرده چوبی، تخته فیبر، تخته خرده چوب و تخته تراشه جهت‌دار واژه نامه، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۴: ISO ۱۷۰۶۴: تدوین شده است.
۲۰	ISO 27528, Wood-based panels, Determination of resistance to axial withdrawal of screws استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۲۵۶: سال ۱۳۸۹، چوب، اوراق فشرده، اندازه‌گیری مقاومت در برابر بیرون آوردن محوری پیچ‌ها، با استفاده از استاندارد ۲۰۰۹: ISO ۲۰۵۲۸: تدوین شده است
۲۱	EN 309, Particleboard, Definition and classification
۲۲	EN 318, Wood-based panels, Determination of dimensional changes associated with changes in relative humidity
۲۳	EN 326-1, Wood-based panels, Sampling, cutting and inspection, Part 1: Sampling and cutting of test pieces and expressions of test results
۲۴	EN 326-2, Wood-based panels, Sampling, cutting and inspection, Part 2: Quality control in the factory
۲۵	EN 326-3, Wood-based panels, Sampling, cutting and inspection, Part 3: Inspection of an isolated lot of panels

ردیف	عنوان
۲۶	requirements for load, EN 12871, Wood-based panels, Performance specification and bearing boards for use in floors, walls and roofs
۲۷	EN 13986, 2004, Wood-based panels for use in construction, Characteristics, evaluation of conformity and marking

پیوست ۲:

استانداردهای تخته فیبر:

جدول: استانداردهای مرتبط با تخته فیبر، ویژگی‌ها و روش‌های آزمون^{۳۳}

ردیف	شماره استاندارد	شرح استاندارد
۱	۱۲۲۶۸	سال ۱۳۸۸، چوب - اوراق فشرده چوبی - تخته فیبر - تخته خرده چوب و تخته تراشه جهت دار - واژه نامه
۲	۱۴۰۹۲	سال ۱۳۹۴، چوب - اوراق فشرده - تخته خرده چوب و تخته فیبر با روکش ملامینه برای مصارف داخل ساختمان - تعاریف، الزامات و طبقه بندی
۳	۱-۱۶۹۸۸	سال ۱۳۹۲، چوب - اوراق فشرده چوبی - تخته فیبر با فرایند مرطوب - قسمت ۱ - طبقه بندی
۴	۲-۱۶۹۸۸	سال ۱۳۹۳، اوراق فشرده چوبی - تخته فیبر با فرایند مرطوب - قسمت ۲ - الزامات
۵	۱-۲۰۲۷۶	سال ۱۳۹۸، اوراق فشرده چوبی - مقادیر مشخصه برای طراحی سازه - قسمت ۱: تخته تراشه جهت دار، تخته خرده چوب و تخته فیبر
۶	۲۳۳۱	سال ۱۳۷۴، روش تعیین مقاومت تخته فیبر و تخته خرده چوب (نیوپان) در برابر کشش موازی با سطح رویه
۷	۲۴۲۳	سال ۱۳۶۳، روش تعیین مقاومت میخ در برابر نیروی جانبی در تخته خرده چوب و تخته فیبر
۸	۲۴۲۴	سال ۱۳۷۳، روش تعیین مقاومت میخ در برابر بار انفصالی (کندن) در تخته خرده چوب و تخته فیبر
۹	۲۷۲۷	سال ۱۳۶۶، روش تعیین شن موجود در تخته فیبر
۱۰	۷۴۱۶	سال ۱۳۸۳، چوب - اوراق فشرده - تخته فیبر - ویژگی‌ها و روش‌های آزمون
۱۱	۱-۷۴۱۶	سال ۱۳۸۶، چوب - اوراق فشرده - تخته فیبر - ویژگیها - قسمت اول - الزامات عمومی
۱۲	۲-۷۴۱۶	سال ۱۳۸۹، چوب - اوراق فشرده - تخته فیبرهای سخت با فرایند مرطوب - قسمت ۲ - الزامات
۱۳	۳-۷۴۱۶	سال ۱۳۹۱، چوب - اوراق فشرده - ویژگیهای تخته فیبر متوسط با فرایند مرطوب - قسمت ۳ - الزامات
۱۴	۴-۷۴۱۶	سال ۱۳۹۵، چوب - اوراق فشرده - تخته فیبر قسمت ۴ - الزامات تخته فیبر سبک
۱۵	۶-۷۴۱۶	سال ۱۳۹۳، اوراق فشرده چوبی - تخته فیبر عایق - ویژگیها و روش‌های آزمون
۱۶	۸۰۹	سال ۱۳۸۶، چوب - اوراق فشرده چوبی - تخته فیبرها - تعیین جذب آب - روش آزمون

^{۳۳} ماخذ: سازمان استاندارد ملی ایران (<https://www.isiri.gov.ir>)

استانداردهای مرتبط با چوب، اوراق فشرده چوبی، تخته لایه، طبقه بندی:

جدول: استانداردهای مرتبط با چوب، اوراق فشرده چوبی، تخته لایه، طبقه بندی^{۳۳}

ردیف	عنوان
۱	استاندارد ملی ایران شماره ۷۷۳۴، چوب، اوراق فشرده چوبی، تخته لایه، واژه نامه
۲	استاندارد ملی ایران شماره ۱-۶۹۲۵، چوب، تخته لایه، طبقه بندی براساس سطوح، قسمت اول: کلی
۳	استاندارد ملی ایران شماره ۲-۶۹۲۵، چوب، تخته لایه، طبقه بندی براساس سطوح قسمت دوم: پهن برگان
۴	استاندارد ملی ایران شماره ۳-۶۹۲۵، چوب، تخته لایه، طبقه بندی بر اساس سطوح قسمت سوم: سوزنی برگان
۵	استاندارد ملی ایران شماره ۱۶۲۶۴، تخته لایه الزامات کلی

جدول: استانداردهای بین المللی مرتبط با چوب و محصولات چوبی^{۳۴}

ردیف	کد	عنوان	ASTM	ISO
1	ISO/WD 4561	Wood raw parquet blocks - Classification of parquet blocks		*
2	ISO/TC 89	Wood-based panels		*
3	ISO/CD 13609	Wood-based panels Plywood - Blockboards and battenboards		*
4	ISO 13609:2014	Wood-based panels — Plywood — Blockboards and battenboards		*
5	ISO 9426:2003	Wood-based panels — Determination of dimensions of panels		*
6	D1037-12	Standard Test Methods for Evaluating Properties of Wood-Base Fiber and Particle Panel Materials	*	
7	D1038-19	Standard Terminology Relating to Veneer, Plywood, and Wood Structural Panels	*	
8	D1554 -10(2016)	Standard Terminology Relating to Wood-Base Fiber and Particle Panel Materials	*	
9	D2718-18	Standard Test Methods for Structural Panels in Planar Shear (Rolling Shear)	*	
10	D2719-19	Standard Test Methods for Wood Structural Panels in Shear Through-the-Thickness	*	
11	D3043-17	Standard Test Methods for Structural Panels	*	
12	D3044-16	Standard Test Method for Shear Modulus of Wood-Based Structural Panels	*	
13	D3499-19	Standard Test Method for Toughness of Wood Structural Panels	*	
14	D3500 -14	Standard Test Methods for Structural Panels in Tension	*	

^{۳۳}ماخذ: سازمان استاندارد ملی ایران (<https://www.isiri.gov.ir>)

^{۳۴} Source: www.iso.org

ISO	ASTM	عنوان	کد	ردیف
	*	Standard Test Methods for Wood-Based Structural Panels in Compression	D3501-5a(2018)	15
	*	Standard Test Determining Formaldehyde Levels from Wood Products Using a Desiccator	D5582-14	16
	*	Standard Test Method for Surface Bond Strength of Wood-Base Fiber and Particle Panel Materials	D5651-13	17
	*	Standard Test Method for Determining Formaldehyde Concentrations in Air from Wood Products Using a Small-Scale Chamber	D6007-14	18
	*	Standard Test Method for Testing Wood-Base Panel Corner Impact Resistance	D6643-01(2016)	19
	*	Standard Practice for Establishing Design Capacities for Oriented Strand Board (OSB) Wood-Based Structural-Use Panels	D7033-14	20
	*	Standard Test Method for Measuring Surface Water Absorption of Overlaid Wood-Based Panels	D7433-19	21
	*	Standard Test Method for Collection of Volatile Organic Compounds Emitted During Simulated Manufacturing of Engineered Wood Products Via a Sealed Caul Plate Method	D7770-12(2019)	22
	*	Standard Test Method for Determining Formaldehyde Concentrations in Air and Emission Rates from Wood Products Using a Large Chamber	E1333-14	23

پیوست ۵:

جدول : استانداردهای ملی صنعت مبلمان

استانداردهای ملی ۹۶۹۹ و ۱۱۳۸۸-۱ و ۹۶۸۸-۱ و ۹۶۸۸-۲ و ۹۶۸۸-۳	صندلی اداری و میز اداری
استانداردهای ملی ۹۱۸۴ و ۱۱۵۲۷ و ۷۴۹۳	مبل و میز خانگی
استاندارد ملی ۵۷۸۳	صندلی آمفی تئاتر
استاندارد ملی ۸۲۶۵	صندلی‌های ردیف شده
استانداردهای ملی ۹۶۹۷-۱ و ۹۶۹۷-۲	میز و صندلی مراکز آموزشی

پیوست ۶:

جدول : استانداردهای تعریف شده مبلمان^{۳۵}

ICS Code: ۹۷/۱۴۰، ۱۳/۱۸۰	مبلمان اداری- صندلی‌های گردان- ابعاد و روش تعیین ابعاد
ICS Code: ۹۷/۱۴۰	مبلمان خانگی- نشیمنگاه‌ها- روش‌های آزمون برای تعیین استحکام و دوام
ICS Code: ۹۷/۱۴۰	مبلمان- قفسه کتاب- ویژگی‌ها
ICS Code: ۹۷/۱۴۰	مبلمان- قفسه لباس مراکز آموزشی- ویژگی‌ها و روش‌های آزمون
ICS Code: ۹۷/۱۴۰	مبلمان- صندلی دسته‌دار- ویژگی‌ها و روش‌های آزمون
ICS Code: ۹۷/۱۴۰	مبلمان خانگی- میزها و روش‌های آزمون برای تعیین استحکام، دوام و پایداری

³⁵Source: <http://standard.isiri.gov.ir/>

ICS Code: ۹۷/۱۴۰	چرخ‌های گردان مبلمان- الزامات
ICS Code: ۹۷/۱۴۰	مبلمان خانگی- نشیمنگاه‌ها- الزامات پایداری و روش‌های آزمون
ICS Code: ۹۷/۱۴۰	مبلمان- میز و صندلی مراکز آموزشی
ICS Code: ۹۷/۱۴۰	مبلمان اداری- میزها
ICS Code: ۹۷/۱۴۰	مبلمان اداری- صندلی‌ها- الزامات ایمنی، دوام و روش‌های آزمون
ICS Code: ۹۷/۱۹۰	صندلی کودک

پیوست ۷:

جدول: استانداردهای کیفیت محصولات مبلمان^{۳۶}

ردیف	عنوان
۱	الزامات مواد اولیه، برای مثال کیفیت چوب (خشک شده در کوره، بدون آفت، بدون شکاف یا ترک و غیره)؛ ISO ۲۰۰۳:۲-۷۶۱۷ محصولات پوشش‌دهی شده با پلاستیک برای مبلمان داخلی.
۲	الزامات سلامتی و ایمنی، برای مثال اشتعال پذیری و آزاد کردن مواد خطرناک؛ ISO ۸۱۹۱ مبلمان. ارزیابی قابلیت اشتعال رویه مبلمان.
۳	الزامات مقاومت و دوام: مقاومت محصولات (برای مثال مقاومت سطح به گرمای خشک، مایعات سرد، حرکات انقباضی و غیره)؛ ISO ۱۹۷۹:۴۲۱۱ مبلمان. ارزیابی مقاومت سطح به مایعات سرد.
۴	تیمار چوب، الزاماتی با توجه به حفاظت، چسب زنی و غیره؛ ISO ۱۰۵-۱۶E:۲۰۰۶ پارچه‌ها آزمون‌هایی برای ثبات رنگ. قسمت E16: ثبات رنگ در برابر پاشش آب روی محصولات و اثاثیه داخلی منزل.
۵	ISO ۱۰۲۱-۱:۲۰۰۶ مبلمان: ارزیابی قابلیت اشتعال مبلمان خانگی قسمت ۱: منبع اشتعال: سیگار دودزا (اصلاح شده ISO ۸۱۹۱-۱۹۸۷:۱)
۶	ISO ۱۰۲۱-۲:۲۰۰۶ مبلمان: ارزیابی قابلیت اشتعال مبلمان خانگی قسمت ۲: منبع اشتعال: معادل شعله کبریت (اصلاح شده ISO ۸۱۹۱-۱۹۸۸:۲)

پیوست ۸:

جدول: استانداردهای جهانی مبلمان به تفکیک نوع محصول^{۳۷}

مبلمان خانگی	مبلمان آشپزخانه	مبلمان اداری	صندلی اداری
DIN V ENV 12520	EN 14749	DIN 4545	DIN EN 1335
DIN EN 1022	EN 1116	DIN 4553	DIN 4554
DIN EN 1728	DIN 6893	DIN EN 527	DIN 4550
DIN EN 13759	-	-	-
RAL-GZ 430	-	-	-

³⁶Source:

<https://www.iso.org/standards.html>

³⁷Source: <https://www.din.de/en/about-standards/din-standards>

جدول: معرفی کدهای تعرفه صنعت مبلمان^{۳۸}

کد تعرفه	توضیح کد تعرفه
۹۴۰۱	نشیمن‌ها (غیر از شماره ۹۴۰۲ می‌شوند)، حتی قابل تبدیل به تختخواب و اجزاء و قطعات آن‌ها.
۹۴۰۲	مبل‌های پزشکی، جراحی، دندانپزشکی یا دامپزشکی (مثلاً، میز عمل جراحی، میز معاینه، تختخواب بیمارستانی دارای وسایل مکانیکی، صندلی دندانپزشکی)؛ صندلی‌های آرایشگاه و صندلی‌های همانند، دارای آلای برای چرخش و در عین حال برای بالابردن و متمایل کردن؛ اجزاء و قطعات
۹۴۰۳	سایر مبل‌ها و اجزاء و قطعات آن‌ها.
۹۴۰۴	قسمت فنی تختخواب؛ اسباب تختخواب و اشیای همانند (مثلاً، تشک، لحاف، لحاف‌پر، کوسن مخده و بالش) دارای فنر یا انباشته شده یا از داخل تجهیز شده با هر نوع مواد، یا از کائوچوی اسفنجی یا از مواد پلاستیکی اسفنجی، با یا بدون روپوش
۹۴۰۶	ساختمان‌های پیش‌ساخته

پیوست ۱۰:

جدول: کد تعرفه مبلمان چوبی^{۳۹}

کد تعرفه	توضیح کد	حقوق ورودی	وضعیت
۹۴۰۳۹۰۰۰	سایر مبل‌ها (اجزاء و قطعات آن‌ها)	۴۰	فعال مجاز به واردات
۹۴۰۳۸۳۰۰	از درخت نخل رونده	۵۵	غیرفعال - ممنوع‌الورود
۹۴۰۳۶۰۹۰	سایر مبل‌های چوبی (سایر)	۵۵	غیرفعال - ممنوع‌الورود
۹۴۰۳۵۰۹۰	مبل‌های چوبی از انواعی که در اتاق خواب قرار می‌گیرند (سایر)	۵۵	غیرفعال - ممنوع‌الورود
۹۴۰۳۴۰۰۰	مبل‌های چوبی از انواعی که در آشپزخانه مورد استفاده قرار می‌گیرند	۵۵	غیرفعال - ممنوع‌الورود
۹۴۰۱۶۹۰۰	نشیمن‌های قابل تبدیل به تخت‌خواب، اجزا و قطعات آن‌ها (سایر)	۵۵	غیرفعال - ممنوع‌الورود
۹۴۰۳۶۰۱۰	مبل‌های صنایع دستی (خراطی، معرق، خاتم، منبت و ...)	۵۵	غیرفعال - ممنوع‌الورود
۹۴۰۳۳۰۰۰	مبل‌های چوبی از انواعی که در دفاتر کار مورد استفاده قرار می‌گیرند	۵۵	غیرفعال - ممنوع‌الورود
۹۴۰۱۶۱۰۰	نشیمن‌های قابل تبدیل به تخت‌خواب، اجزا و قطعات آن‌ها (رویه شده)	۵۵	غیرفعال - ممنوع‌الورود
۹۴۰۱۵۹۰۰	نشیمن‌های قابل تبدیل به تخت‌خواب، اجزا و قطعات آن‌ها (سایر)	۵۵	غیرفعال - ممنوع‌الورود

^{۳۸} ماخذ: کتاب مقررات صادرات و واردات گمرک ایران^{۳۹} ماخذ: کتاب مقررات صادرات و واردات گمرک ایران